

SLOVENECE

Velja po pošti:

za celo leto naprej . . . K 28.—
za pol leta K 13.—
za četrt K 6:50
za en mesec K 2:20
za hemdijo celoletno . . . 28.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V upravnistvu:

za celo leto naprej . . . K 22:40
za pol leta K 11:20
za četrt K 5:60
za en mesec K 1:90
za pokliljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 6/III.
Bokopit se ne vračajo; ne frankirana pisma ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona šte. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 6.
Sprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona šte. 188.

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13
za trikrat 10
za več kot trikrat . . . 9

V reklamnih noticah stane
enostolpna garmondvrsta
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljanju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izveniš nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Današnja številka obsega 6 strani.

Kako štiti koroški okrajni glavar Slovence!

Celovec, 20. listopada.

C. kr. uradniki na Koroškem smejo v zadnjem času proti Slovincem počenjati, kar se jim zljubi. Ker v uradu ne morejo dovolj hujskati, zato zbirajo poulični mob in ga pod protekcijo vladnih organov vodijo na prave pravcate boje s koli in palicami nad Slovence. Kakor se je zgodilo zadnjo nedeljo na Brnci pri Beljaku. Vse nemci in beljaški sudmarkovci so se že pred tremi tedni pripravljali, da naskočijo brnške Slovence ob otvoritvi brnškega »Tamburaškega doma«, kakor dokazuje pismo, ki je dobil veleposestnik Hölbling od načelnika beljaške Sudmark-podružnice. Nemškonacionalni časniki so objavili v to svrhu popolnoma izmišljeno vest, da pridejo na Brnco iz Kranjskega Sokoli. S tem so hoteli nemško javnost razburiti. Pozivali so vse koroške Nemce na »obrambni izlet« na Brnco, ki je popolnoma slovenska. Po Beljaku so vabili poulično druhal z lepaki. Pričakovati je bil o hudega navala na Brnco, resno se je bilo bati, da pride do prelivanja krvi.

In kaj je storil vladni svetnik dr. Schuster, okrajni glavar beljaški? Ali je storil svojo dolžnost? Znano mu je bilo, da nasprotniki lažejo, da nameravajo priti na Brnco Sokoli, dobro je vedel, da so hoteli prirediti Brnčanje domačo slavnost brez vsakega večjega hrupa, vedel je, da je Brnca slovenska in torej Nemcev prav nič ne briga, in kljub temu se je pogajal z deputacijo vsenemcev, ki so pripravljali naskok na Brnco. Znano mu mora biti surovost vsenemcev in sudmarkovcev, in kljub temu je dovolil še — plakiranje hujskajočih lepakov po Beljaku. Vedeti je moral, da se bo vsled strastnega hujskanja po listih in plakatih udeležilo nemškega upada v slovensko vas veliko število razdivjanih ljudi, ki bodo iskali pretep ali vsaj skušali na vsak način zadržati Slovence dovoljeno slavje na slovenskih tleh in v društvenem domu, postavljenem od Slovencev. Kljub temu ni prepovedal »obrambenega izleta« Nemcev na Brnco. In če že ni hotel prepovedati izleta, zakaj ni skrbel za zadostno varstvo. Poslal je na Brnco komisarja s samo štirimi orožniki. Kako si vladni komisar naj pomeni s štirimi orožniki proti docela zdvijani tolpi? In kakšne orožnike je poslal g. okrajni

glavar! Ali so morda dobili skrivne migljaje? Iz njihovega vedenja na Brnci bi sodili tako. Orožniki so na Brnci šteli nemško tolpo, da je mogla razsajati pred tamburaškim domom. V prilog slovenske stvari so storili edino to, da so zabranili nemški druhal, da ni udrila v tamburaški dom. Slovincem so se škodoželjno posmehovali, ko so jih prosili pomoči. Nemška druhal je na slovenskih tleh vpila kakor divja zver, noben orožnik se ni zganil. Naskočili so celo parkrat naše ljudi, nobenega niso aretirali. Nekdo je hotel zažgati slovensko trobovico, noben orožnik ni tega videl. Nemški junaki so stopali drug drugemu na rame, da bi dosegli slovensko zastavo, pa vsi orožniki so bili za to slepi. Ko pa jo je slovenski kmet, ki jo je stražil na podstrešju, vzdignil višje, da bi je ne dosegli, je to takoj opazil orožnik in ga dolžil zaradi tega — provokacije. Vse je bilo v redu, ko je neki »Kunz« hujskal v nagovoru nemško množico — to ni bila provokacija — in grozil, da bodo tudi proti komisarjevi volji šturma in sneli zastavo. Če so slovenski mladeniči odgovarjali pred lastnim domom na domačih tleh divjemu hašljanju tujcev, so jih orožniki pozivali, da naj umaknejo s provokacijami. Ko so razgrajali metali na podstrešje kamenje, s katerim so merili na naše ljudi, se orožnik ni prav nič brigal za to, ko se mu je naznanilo; ko so si pa izmislili razgrajanje, da je vrge nanekdo opeko s strehe — na strehi vendar ni bilo človeka — si je orožnik takoj zapisal naše ljudi, ki so bili na podstrešju, čeravno so vsi zatrjevali, da nihče ni mel v rokah opeke. Ko so društveni odporniki prosili stražmostra iz Malošč, da jim prekrbi nemočen vhod v društveni dom, torej takorekoč v lastno hišo, jim je odgovoril: »Ne smete si misliti, da sem morda vam na razpolago.« Res so bili orožniki na razpolago razgrajanjem; na njihov priziv je orožnik sam — brez ukaza vladnega komisarja — začel odstranjati slovensko zastavo in jo potegnil k zidu, da so jo mogli nasprotniki od spoda doseči. Sedaj seveda v naglici društvenemu načelniku ni kazalo drugega storiti, nego potegniti zastavo v podstrešje, da je ne dobe v roke zlobne roke. Dognano je tudi, da so imeli razgrajalci nabasane revolverje pri sebi.

Tako je torej varoval okrajni glavar beljaški, vladni svetnik dr. Schuster Slovence na domačih tleh pred napovedanim napadom nemškonacionalne ulice. Tako ostopajo c. kr. vladni organi na Koroškem nasproti Slovincem pod »pravčno vlado« Bienenrthovega ministrstva.

Državni zbor.

Dunaj, 24. nov.

Poguma nimajo.

Zastopniki nemških strank naglašajo pri vsaki priliki, da hočejo z vsemi sredstvi pospeševati delozmožnost parlamenta in izključiti zlorabo paragrafa 14. Obenem pa zahtevajo vsaj javno, naj »Slovenska Jednota« ustavi obstrukcijo brezpogojno. Nemci sami dobro vedo, da je ta njih zahteva nevsprejemljiva. Ponavljajo pa jo v svojih izjavah s prozornim namenom, da na »Slovensko Jednoto« zvrčajo odgovornost za nedelavnost zbornice. To je pravo prostaško farizejstvo, pesek v oči nemški javnosti. V zasebnih razgovorih sami priznavajo, naj vrag vzame Schreinerja in še druge ministre. Tudi za barona Bienenrtha ne gredo v smrt. Toda poguma nimajo, da bi to tudi javno priznali in izvajali logične posledice. Strahopetni so, boje se javnosti, ki bi jim morda očitala popustljivost. Nov dokaz, da fraze večkrat vada o svet.

»Slovenska Jednota« je sklenila minoli teden in po dr. Glabinskem naznanila nemškim strankam, da dopusti prvo čitanje začasnega proračuna, ako zagotove sestavo take vlade, ki bode pravična vsem narodom. S tem je »Slovenska Jednota« pokazala svojo dobro voljo. Stori la je to tudi z ozirom na poljske poslance, ki že tri mesece posredujejo med »Slovensko Jednoto« in Nemci. In kaj so odgovorile nemške stranke? Zatajale so svoj prvotni sklep, ki je ponudil »Slovenski Jednoti« stvarna pogajanja med prvim in drugim branjem. Svoj sklep sedaj tolmačijo tako, da mora zbornica dovoliti začasní proračun tudi v tretjem branu in potem šele se bodo Nemci milostno razgovarjali o nadaljnjem postopanju. Ta izgovor je seveda le advokatska zvijača, a za javnost velja kot ščit, ki naj odbija mogoča očitanja popustljivosti. So tudi, ki trdijo, da vlada sama daje potuho nemškim strankam.

Odgovor »Slovenske Jednote« je sinoči moral biti negativen. Sklenila je, da ne odstopi od svojega stališča, dokler jej ni zagotovljena nova vlada, ki bode pravična vsem narodom. To zagotovilo pa mora »Slovenska Jednota« dobiti že pred drugim branjem državnega proračuna. Sicer pa dokazujejo izjave nemških strank, da ali niso dosledne v svojih sklepih ali pa posamezni voditelji svojevoljno tolmačijo sklepe, kakor jim ravno kaže.

Danes dopoldne so zopet sklenile nemške stranke soglasno, da zahtevajo popo noma prost dnevni red za razpravo

začasnega proračuna in se zavarujejo proti vsem napačnim tolmačenjem svojih sklepov. Tudi ta izjava je dvoumna. Nemci igrajo »Črna Petra« in se ogibljejo jasnega odgovora, kakor mačka vrele kaše. Zato je grda hinavščina ves krik v nemških glasilih in na shodih, da je »Slovenska Jednota« odgovorna za vso anarhijo v parlamentu. Poguma nimajo, da bi priznali svojo politično komedijo.

Zopet seja.

Dne 29. oktobra zvečer je predsednik dr. Pattai zaključil sejo z dostavkom, da bodočo sejo naznani pismenim potom. Med tem časom naj bi Poljaki s svojim posredovanjem omogočili rešitev dnevnega reda. Vsled strahopetnosti in omahljivosti nemških strank pogajanja niso ime a uspeha. Vendar pa ni splavalo po vodi vse upanje, da se morda le posreči premirje med strankami. Danes pred sejo so zborovali načelniki klubov; navzoči so bili tudi ministri Bienenrth, Bilinski, Weiskirchner in Dulemba. Namen posvetovanja je bil, da omogočijo delo v zbornici. Dr. Šusteršič izjavi v imenu »Slovenske Jednote«, da se vsi vloženi nujni predlogi v resnici tičejo le nujnih vprašanj in da ni govora o obstrukciji v navadnem pomenu besede. Na željo po iskega kluba pa je sklenila »Slovenska Jednota«, da bi bila morda pripravljena umakniti te nujne predloge za prvo branje proračunskega provizorija, ako se ji zagotovi odstop sedanje vlade. Ker pa nemške stranke nočejo pokazati svoje prave barve, tudi »Slovenska Jednota« ne more sedaj še umakniti svojih nujnih predlogov. Dr. Šusteršič je tudi ugovarjal, da bi vladna predloga glede na italijansko pravno fakulteto brez prvega branja bila odkazana odseku.

Tako se je pričela današnja seja zopet z nujnimi predlogi. V razpravi je kar pet nujnih predlogov o varstvu narodnih manjšin. Morda se posreči še ta teden premirje med »Slovensko Jednoto« in nemškimi strankami. Ako ne, potem seveda mora zbornica preje omlatiti vse nujne predloge, da pride do dnevnega reda. Vprašanje pa je, ali bode dopuščal kolidar pravočasno rešitev proračuna.

Prvi današnji govornik je bil dr. Kra-
mač, ki je bral hude levite nemškim strankam in vladi. Nemci vedno kriče o slovenski povodni, sami pa s pomočjo vlade hočejo ponemčiti vso Avstrijo. Potreben je torej državni zakon v varstvo narodnih manjšin, ki bode v istini zagotavljal popolno narodno ravnopravnost, katero je načeloma priznava § 19. državnega temeljnega zakona. Naš »Slovenski

LISTEK.

Vstaja Skender-Begova.

Angleško spisal Benjamin Disraeli, Earl of Beaconsfield. — Prevel I. M.

(Dalje.)

XI.

Kafis in njegova spremljevalca sta zopet dospela na vrt. Bila je že skoro popolnoma tema. Kar prijezdí proti njim je zdec, za katerim je priteklo nekoliko pešcev. Bil je princ.

»No, Hakim,« je vprašal z osornim glasom, kakor ga je bil vajen, »ali jo boš ozdravil?«

»Da,« je rekel Škender odločno.

»Čuj me torej, Hakim,« je rekel Mohamed. »Jaz moram prav kmalu zapustiti to mesto in se podati na čelu naše vojske v Epir. Dvoje sem prisegel, prisegel pri svetem kamnu: predno bo mlaj, hočem meti Idunino srce in Škenderovo glavo!«

Zdravnik se je priklonil.

»Ako vrneš tej frankovski deklici njeno zdravje,« je nadaljeval Mohamed, »tako, da me bo mogla tekom deset dni spremljati v Epir, lahko zahtevaš iz moje zakladnice kar hočeš, in postaneš zdravnik v seraju. Kaj praviš k temu?«

»Moje upanje in moje mnenje je,« od-

vrne Škender,« da bo tekom deset dni mogla dihati epirski zrak.«

»Pri bradi mojega očeta, ti si možak po moji volji,« vzklikne princ, »in ker imaš talismane, Hakim, ali mi moreš dati kak čar, ki bi omogočil, da se snidem v določenem času s tem Epircem tako, da bom mogel držati svojo prisego? Kaj praviš na to?«

»Tudi taki čari se dobe,« odvrne Škender. »Vendar pomni, da ti morem zagotoviti samo to, da se gotovo sestaneš z njim, ne pa tudi, da dobiš njegovo glavo.«

»To je moja stvar,« reče Mohamed in se hudobno zareži. »Torej, da se sestaneva!«

»Gotovo ti je znano, kje se nahaja Kallistov studenec v Epiru. Njegov zdravilna moč slovi daleč na okoli.«

»Slišal sem o njem.«

»Na predvečer mlaja udari ravno o polnoči s svojim scimetarjem trikrat po vodi in pri tem vsakokrat pokliči ime sovravnika, ki ga želiš srečati. Potem gotovo pride.«

»Ako ozdraviš vjetnico, bom rad verjel tvojim besedam in držal svojo obljubo,« reče Mohamed zamišljeno.

»Zavezal sem se in upam, da tako storim,« je rekel zdravnik.

»Dobro torej,« reče princ, »jaz bom držal svojo besedo.«

»Pomni pa, da se jaz zavežem ozdraviti vjetnico in pripeljati onega vojaka,

da pa ne morem cesarski visokosti zagotoviti niti srca Idune niti glave Škenderjeve.«

»To se razume,« je rekel Mohamed.

XII.

Naslednjega jutra je armenski zdravnik zopet obiskal svojo bolno vjetnico. Njegov zaščitnik Kafis ga sprejme z zadovoljnim nasmehom.

»Talisman že deluje,« reče evnuh. »vjetnica je ponoči prav dobro spala in pravi, da ji je mnogo bolje. Mošnje zlata so nam gotove. Meni se zdi, kakor da že štejem zlate. Povem ti pa, častiti Hakim, pojdi sem pojdi sem,« in Kafis se je ozrl naokoli, da se prepriča, da ni nikogar tako blizu, da bi ga mogel slišati, »povem ti,« in pri teh besedah se je vedel zelo skrivnostno, »princ je velikodušen; vsaj me razumeš? Nagrado bova delila. Ne bova se prepirala. Meni ni bilo še nikdar žal, da sem podpiral moža znanosti, in prepričan sem, da mi tudi nikdar ne bo. Princ je, kakor si videl, včasih silen, toda velikodušen. Jaz bi je ne hotel prehitro ozdraviti, kaj?«

»Zelo pametno razumevaš celo stvar,« odvrne Škender in mu popolnoma pritrdi, ko sta zopet stopila v sobano v stolpu.

Iduna je z veliko spretnostjo igrala svojo vlogo; poleg tega njena bolezen ni zahtevala tolike izvedenosti, kakor so to

ona in njena prijateljca v začetku mislili. Njena bolezen je bila sicer usodna, ker je bila bolj duševna. Ko pa je Iduni zasijal žarek nade, da bo kmalu prosta, da se vrne v domovino med svoje, tedaj je vse tako zelo ugodno vplivalo na njeno zdravljenje. Ni pa se mogla popolnoma premagovati in se je nejevolno smejala, ko ji je Škender boječ omenil o pretečih naporih. Ker je želel, da se skoro povrne v Epir, je sklenil, da pripravi kakor hitro mogoče vse, kar je bilo treba za beg, in ko so tretjič obišče ji sporočil, da naj bo drugo jutro pripravljena za beg. Dosedaj se Škender ni hotel razodeti Iduni; za to je imel več vzrokov. Ni si mogel tajiti, da je Hunijadova hči vnela v njem čutila, ki jih ni hotel na novo vzbujati. Bil je odkrit prijatelj Nicejev in popolno uverjen, da je bila sedaj njegova sveta dolžnost, misliti samo na blagor domovine, zato se je ustavljal vsem podobnim čutilom. Škender je bil skromen, pa je bil tudi previden in trezne sodbe. Tudi ko bi Iduni razodel svoje srce in bi ga tudi ona vzljubila, čutil je, da ju starost med njim in med Iduno nepremostljiva zapreka vsem njegovim nadam, tudi ako bi ne bilo srca nobene druge ovire. Škender se je bojeval s svojo ljubeznijo in vzpričo njegove trdne duše ta boj ni bil brez uspeha, četudi je bil mučen. Čutil je, da mora tako ravnati, ker je to v korist domovine, v srečo njegovega prijatelja in ker s tem sam sebi ohrani dolžno spoštovanje. Bil je namreč preponosen da ne bi

klub je določil včeraj, da v tej razpravi govori vsaj koroški poslanec Grafenauer, ki utegne priti še na vrsto.

V svojem govoru Kramar uvodoma izjavlja, da ni nikako izzivanje, če Čehi na lastne stroške ustanavljajo šole in zborujejo v zaprtih prostorih. Nečuvstvo je, da zapira o na Koroškem in Spodnjem Štajerskem ljudi zato, ker zahtevajo v slovensčini vozne listke. Po novih jezikovnih postavah so oropani češki delavci po nemških kronovinah svojih narodnih pravic. Nato vprašuje, kaj hoče ustaliti sedanja vlada? Ali policijski zistem v notranjem ministrstvu? Jeli neobhodno potrebno, da se ustali blagodejno Schreinerjevo delovanje, ki je minister za narodno hujskanje. O Dulembovi avdenci je govoril Kramar zelo odločno. Take protislovenske vlade še ni bilo, kakršna je sedanja. Tega ne izpremenje tudi cesarske besede in ne avdicence. Obžalujemo le cesarja, ki ga vsi spoštujemo in častimo, če je tako poučen o tem, kar se dogaja v Avstriji. Po zunanji politiki smo priklenjeni na Nemčijo tako, da morajo dati politiko, ki hujška Slovence tako, kakor prej še nikdar ne. Če bi hoteli razdijati državo, bi vas prosili, nadaljujte to politiko. Kramar je medlo odgovarjal Pergelt. Njegov odgovor je bil tako medel, da ga še nemški listi ne prišajajo dobesedno, marveč ga le navašajo.

Poslanec Grafenauer je vložil interpelacijo glede na jezikovne razmere celovskega glavnega kolodvora. Benkovič o prometnih razmerah južne železnice osobito na progi Zidamost-Zagreb.

Dnevne novice.

+ Prvi češki Orel na Dunaju. 21. t. m. je prvič na Dunaju nastopil prvi češki Orel z javno telovadbo. Nagovoril jih je drž. in dež. poslanec Šramek in predsednik »Danice« Avsenek. V kratkem se ustanovita Orla v 20. in 15. okraju. Vadili jih bodo tudi Orla »Dančarji«. Tako tudi med Čehi čezdalej bolj napreduje krščanska ideja in organizacija. Pojavila se je misel, da bi v l. 1910 slovenski in češki Orla kje skupno nastopili. Zdač Böh!

+ Iz deželne bolnice. »Slovenski Narod« pripoveduje, da se hoče primarij dr. Gregorič odpovedati vodstvu deželne bolnice, ker je deželni odbornik profesor Jarca nenapovedan nadziral deželno bolnico. »Narodu« in menda nekaterim zdravnikom deže ne bolnice ta način vestnega izpolnjevanja dolžnosti po referentu deželnega odbora ni všeč. Seveda, ljuba liberalna prostost je šla po vodi, ni je več! Včasih je bilo lepo in prav in za bolnike posebno pripravno, če so gg. zdravniki, ki so imeli službo v bolnici, lahko hodili in posedali drugod. Pa tisti časi so minuli, ker ljudstvo, ki plačuje težko prislužena davke, zahteva tudi od uradništva, da izpolnjuje svoje dolžnosti. Profesorja Jarca je pri njegovi navzočnosti v deželni bolnici spremljal na njegovo izrečno željo »neki« prof. Dermastia, o katerem »Narod« trdi, da bi ga moral službojuči uradnik, to je zdravnik, ki ima ponočno službo v bolnici, vreči iz bolnice. Pozabi pa povedati, da bi moral biti ta uradnik-zdravnik v bolnici, kakor to strogo zahtevajo predpisi in se je tudi ravno ob pričujočem nadzorovanju izkazalo kot nujno potrebno! Koga bi pa bilo res potreba vreči iz bolnice, ko prihaja na posete na porod-

občutil bridkosti, ako bi Iduna zavrnila njegovo ponudbo.

Ako bi bil opazil več znamenj prisrčnosti med Nicejem in Iduno, bi morebiti ne bil hotel ostati nepoznan. Ker se mu je pa zdelo, da Huniadjova hči ne ceni preveč strasti atenskega kneza, je deloval pred vsem na to, da bi moral Iduna Niceju pripisovati vse zasluge za rešitev. Radi tega je Škender pogostokrat tako ravnal, da je Iduna mislila, da je bil on samo Nicejev zaupnik in da je ves načrt, rešiti jo iz adrijanopolskega seraja, osnoval njegov mladi prijatelj. Nicej in Iduna sta tekom teh treh dni le malo govorila, kadar sta se za nekoliko trenutkov videla. Vendar pa je Niceja tudi teh par besed silno izpodbudilo in ni se mogel ustavljati prepričanju, da je vzbudil v njenem srcu vneto zanimanje. Rad bi bil čestokrat pohitel k njej in pritisnil njeno roko na svoje ustnice; zavidal je Škendra, ki je mogel brez ovir in težav z njo govoriti, in ko so se vračali v klan, se je hudo ljutil nad ošabnim evnuhom radi vseh muk, ki mu jih je prizadejal s svojim abotnim govorjenjem in malenkostnim uradnim tiranstvom ter mu onemogočil, da bi vsaj za trenutek govoril z Iduno.

V Adrijanopolju pa so delali velike priprave za odhod v Epir, in vsak hip je bilo bolj nujno, da se Škender čim prej vrne v domovino. Bilo je vse pripravljeno in Škender je določil četrto jutro za beg. S svojim služabnikom se je podal kakor navadno v seraj, kjer je bil peljal Kafis v sobano v stolpu in mu med potom čestital na naglem ozdravljenju jetnice.

(Dalje.)

niški oddelki, o tem naj izvoli gospoda okrog »Naroda« povprašati, pa bo izvedela. Tukaj bi bile na mestu Vaše seje in Vaše ogorčenje, Vaše zgražanje in Vaši energični nastopi! Somišljenikom pa pripominamo, da je popolnoma zlagano, če »Narod« trdi, da sta omenjena gospoda hodila po bolniških sobah, ampak res je, da je gospod referent samo po posameznih oddelkih zunaj na hodniku povprašal po službojučem zdravniku, ki ga pa vkljub iskanju ni bilo mogoče zaslediti. Namen »Narodove« notice je prozoren in meri samo na to, da se javnost odvrne od bistva stvari. Že ta prva nenapovedana inšpekcija ob ne pričakovani uri je namreč pokazala, da se od gotove strani ne izvršuje služba tako, kakor ukazujejo predpisi, kakor bi bilo v korist trpečega ljudstva in v procvit tako važnega zavoda, kakoršen je deže na bolnica. Povdarjamo, da bi bili mi o zadevi na korist prizadetega zdravnika molčali, če pa hočemo gospodje v deželni bolnici še kaj več zvedeti, potem bomo točno odgovarjali, ker izzivati se ne damo, ne da bi stvari v korist odgovorili. Odgovorili smo danes, ker so izvestni gospodje to stvar nesli celo v »Grazer Tagblatt« in jo zavili. Tako kot so o tej zadevi v nedeljo sodili volivci na Igu in v Tomišlju, tako bo vsak pameten človek pritrdil, da bo vedno le nenaznanjena inšpekcija kaj izdala in napravila red. Deželni odbornik in referent pa ima po našem skromnem mnenju vsaj toliko pravico v večernih urah prihajati v deželno bolnico, kot pa kak artijerjski narednik ali kak uradnik banke »Slavije«. Časi, ko je »Narodov« popir prevpil vso pravico, so minuli! Naj »Narod« še tako vpije — red bo temeljito napravljen!

+ Naši rdečkarji so hudi, ker smo o njihovi nedeljski komediji v »Mestnem domu« objektivno poročali. Jugoslovanska socialno-demokratska farbarija je zadnje čase silno ošabna postala in misli, da se bo prav vsak klanja pred klobasariji njenih Demetrovičev in Krispinovičev. Pa se motijo. Naši falrani liberalci morajo seveda rdečkarje hvaliti, ker imajo v njih edino in zadnjo zaslonbo — saj oboji verujejo v potomstvo od orangutangov. Ampak mi bomo z rdečkarji prav tako pomedi kakor z liberalci, ker naše ljudstvo pozna brezdomovinstvo in protiveško strupenost socijev predobro, da bi se dalo od njihovih fraz premotiti. Med Jugoslovani socialno-demokratske abotnosti ne bomo našli prestora, najmanj pa še med Slovenci, ki po pravici smatrajo socialno demokracijo za prazen švinde. Slovensko delavstvo bo prihodnje nedeljo pokazalo, da po ogromni večini je in bo ostalo v taboru krščansko-socialne misli!

+ Goriški deželni glavar. N. Fr. Pr. poroča, da so se Slovenci zelo trudili, da bi bil iz njihove srede imenovan deželni glavar, a da se to ni posrečilo ter da je že imenovan za goriškega deželnega glavarja dr. pl. Pajer, češ, da znaša italijanska večina en glas. »Neue Freie Presse« pravi, da so laški liberalci grozili z obstrukcijo, ako ne bi bil Pajer deželni glavar. Kako se razmerje v dež. zboru razvije, še ni gotovo. Edino prav bi bilo, da se dobita obe krščanski stranki pri delu za povzdgo koristi dežele!

— Zrakoplov. Iz Cerkelj na Dolenjskem se nam piše z dne 23. t. m.: Danes ob 5. uri popoldne smo videli tu zrakoplov, kateri je letel v smeri od Budimpešte proti Reki. Visočino smo cenili okoli 2000 metrov. — Iz Kapele Dobove se nam piše: Dne 23. t. m. med pol 5. in 5. uro popoldne smo opazovali tu precej velik zrakoplov v višini kakih 300 metrov v smeri Klanjec na Hrvaškem proti Brežicam-Belokranjsko. Z daljnogledom se je moglo dobro opaziti vrh, višičo od čolnice, kakor tudi ono, ki vodi k ventilu, oseb samih se ni moglo razločevati.

— Dežela posebnosti! — Ulica, ki ni zastopana v državnem zboru! O tem piše »Edinost«: To je gotovo nekaj nenavadnega — specialiteta. Srečen lastnik take specialitete je sedaj naše tržaško mesto. Kakor znano, je bil do nedavno zastopnik III. mestnega okraja tržaškega sedanji socialno-demokratski disident Pagnini in k volivcem njegovim so spadali tudi prebivalci ulice Chiozza. Pagnini je odložil mandat, a za dopolnilno volitev so ono ulico izločili iz tega volivnega okraja — nje prebivalci se torej niso mogli udeležiti te dopolnilne volitve. Iz teh dejstev pa izhaja tisto interesantno dejstvo, da ona tržaška ulica sedaj nima zastopnika v državnem zboru! Prejšnjega tudi od nje vojenega zastopnika ni več, naslednika pa nje prebivalci niso smeli voliti! — Ergo: v Trstu imamo ulico, ki ni zastopana v sedanjem ljudskem parlamentu! — To je najnovejša tržaška specialiteta! Najnovejša pravimo. Ker imamo že drugo tako interesantno in karakteristično posebnost, ki nas stavlja izven zakona! Mesto-provincija Trst je — kakor znano — edina pokrajina v državi, ki nima deželnega šolskega zakona, vsled česar se splošni zakon, veljaven za vse druge, pri nas ne aplicira primerno razmeram, dasi bi bilo ravno pri nas posebno potrebno radi naših

posebnih narodnostnih in krajevnih razmer. — Pa imamo pri nas še raznih drugih posebnosti a posebnost nad vsemi posebnostmi je: vsesкупni vladni zistem v našem Primorju!

— Iz Tržiča. Dne 21. novembra t. l. je zapustil svojo farto tržiški župnik in svetnik vlč. g. František Špendal ter odšel v Novo mesto, za katero mesto je bil imenovan kot kanonik kolegijalnega kapitelja. Z njim je izgubil Tržič moža, ki je najtesneje združen z zadnjimi tremi desetletji tržiške zgodovine. Prišel je prvičkrat v Tržič kot kaplan že leta 1869. in je ostal na tem mestu dve leti, potem pa je kot župnik prišel zopet nazaj leta 1880. Od tega leta do zadnjega časa je deloval nepretrgoma v blagor seb. izročeni ver-nikov. Tržičani vedo ceniti njegove zasluge, kar so pokazali posebno sedaj, ko jih je zapustil. V znak hvaležnosti so mu gospodje podarili dragocen zlat prstan, gospe in gospodične pa krassen kelih. Obe darili imata vrezane latinske besede, ki se slovensko glase: »Prečastitemu g. kanoniku Fr. Špendal župljani Tržič 1909«. Ko je odhajal, so ga čakali farani pod župniščem in mu zaklicali prisrčen: Z Bogom! Zastopniki cerkve in občine so ga spre-mili do ko'odvora, nekateri od teh celo do Kranja. Tako se je ločil župnik od svojih ljubljenih faranov, a v duhu bo še vedno z njimi združen ostal, kakor je sam obljubil tedaj, ko so mu izročili prstan in kelih. Rekel je takrat: prstan ga bo vedno spominjal vezi ljubezni, ki ga družijo s Tržičani, tudi ko ne bo več pri njih, kelih pa ga bo bodril, da bo v molitvah in posebno pri sv. maši dobremu Bogu priporočal svoje bivše farane. — Bog ga ohrani na novem mestu še veliko let, katera naj mu sladi zavest, da v Tržču zanj bije o hvaležna srca, ki zanj prosijo: Bog Vam povrni tisočero, kar ste nam dobrega storili!

— Katoliško izobraževalno društvo sv. Jožefa v Tržiču priredi v nedeljo dne 28. novembra t. l. ob 7. uri zvečer igro »Revček Andrejček« in jo ponovi v nedeljo dne 19. decembra t. l. ob 4. uri popoldne v dvorani »pri Bastelju«.

— Izvredna odborova seja »Matice Slovenske« bo v petek, dne 26. novembra t. l. ob 6. uri zvečer v društveni pisarni. Dnevni red: Pravna zadeva g. dr. Čerin contra »Matica Slovenska«.

— Ponesrečen rojak v Ameriki. Piše se nam iz Sheboygana: Dne 1. listopada se je ponesrečil rojak J. Vidmar iz Senožeč pri Sv. Petru na Notranjskem. — Dne 30. vinotoka je v Ameriki umrl rojak Josip Mrgole v starosti 22 let.

— Zginoli zagrebški trgovec z drva-mi. Svoj čas smo poročali, da je zginil zagrebški trgovec z drva-mi Defour ml. ter da se sumi na zločinsko umorstvo. Poizvedbe pa so sedaj dognale, da je mladi Defour vsled slabih spekulacij prišel v denarne zadrege, da si je še nepošteno nabavil večjo vsoto denarja in pobegnil v Belgijo.

— Dve nesreči v Pulju. 20. t. m. sta se zgodili tu dve grozni nesreči, kateri sta zahtevali dve žrtvi. V Vale de Figo, kjer zasipajo morje, je bil pri odstranitvi razstreljene mase zaposlen tudi dinar Karadija iz Livna pri Bosni. Naenkrat se vsuje zemlja in podsuje Karadija. Takoj se je odredilo vse mogoče, da se reši ponesrečenca. Posrečilo se je odkopati še živega, toda bil je revež do malega skoro zmečkan. Prebita mu je bila lobanja, strte prsi in zlomljene roke. Preneljali so ponesrečenca v mornarično bolnišnico, kjer je še isti dan izdihnil. Sprva se je mislilo, da je ponesrečenih še več delavcev, toda izkazal se je ta strah pozneje kot neutemeljen. Na kraj nesreče je prihitel tudi admiral Ripper. — Druga nesreča pripetila se je pri gradnji doka, kjer je delavec Sestan iz Antignana padel kakih 5 do 6 metrov globoko ter zadobil pri padcu tako težke poškodbe na glavi, da je še isti dan v bolnišnici umrl.

— Ogenj. Iz Dolenjevasi pri Ribnici se nam piše: Danes, 24. novembra, zjutraj ob 6. uri je pričelo goreti pri Medvedu (Sobar) v Prigorici. Pogorel je skedenj z vsjo mrvo, kmetijsko orodje in mnogo fižola. Le hvala Bogu za nekaj snega in da ni bilo vetra, sicer bi imei strašno pogorišče. Nekateri pravijo, da je zažgala zlobna roka.

— Avstrilska postaja za torpede v Umagu. Čuje se, da misli avstrilska mornarica prirediti pristanišče v Umagu (Istra) za postajo torpedov. Zato je pa treba zapuščeno pristanišče iztrebiti in ogromno skalo, ki pod morskjo globlino zapira večjim ladjam vhod, z dinamitom razstreliti. V Umag se pride iz Trsta po četrtturni vožnji.

— Irredenta v Trstu. Simpatije Tržičanov za generala Assinari so zelo velike. Listi poročajo o čudnem zadržanju tržaškega prebivalstva nasproti generalu Assinari, ki je propovedoval vojsko z Avstrijo. Stotine telegramov in pismen se je odposlalo temu možu. Kdor pa ni tega storil, mu je vsaj poslal vizitko in pripisal par besedi. Societa Trieste-Trento, ki ima svoj sedež v Rimu, zbira denar za častno

sabljo, kojo bo društvo poklonilo Assinariju. — Sedaj pa naj Slovenci storijo kaj enakega, pa imamo novo veleizdajsko pravdo!

— Zdraviščni kasino v Opatiji. Istrski deželni odbor je potrdil sklep občine Voloska, da v sporazumu z zdraviliščno komisijo postavi v Opatiji zdravilišni kasino. Oba dela nosita po eno polovico stroškov, ki so proračunani na 2.200.000 kron, od teh 250.000 kron samo za zasipanje morja. Potrebni kapital nabavijo potom posojila.

— Iz Moravč. Prihodnje nedeljo, prvo adventno, 28. t. m., ima »Kmečka zveza za moravško dekanijo« svoj občni zbor. Po občnem zboru pa političen shod, na katerem bosta poročala dr. Rožič iz Ljubljane o kmetijski organizaciji, posebno o pomenu kmetijskih zvez, in poslanec dekan Lavrenčič, ki bo govoril o deželnem zboru. Ta shod bo dal tudi vsekako zadostne našemu knezoškofu za zadnje ostudne napade od strani liberalcev. Začetek po popoldanski službi božji ob 3. v prostorih tukajšnje izobraževalnega društva. Somišljeniki, posebno možje odbora kmečke zveze in zaupniki na noge. — Naše izobraževalno društvo se živahno giblje. V dveh mesecih je priredilo trije potrebni predavanji. Minulo nedeljo pa so nas zopet razveselili vrli diletantje izobraževalnega društva z dvema igrama. Izborna so poročili svoje vloge. Čast pev-cem in igravcem. Kot čemuje, fantje kma-lu zopet nastopijo. Občinstvu tudi hvala za tako silno številen obisk, nekaterih smo pa le še pogrešali. Fantje naprej kora-rajšno po začrtani poti. — V ponedeljek se je poročila vrla hči našega župana in me-sarja Františka Klopčič z mladeničem Jan. Klopčič, ki je doma na Vrhpolju iz vzgledne hiše. Isti dan se je tudi poročil Fr. Učakar, sin daleč znanega štornika z Marijo Urbanija iz poštene Jelarijeve hiše iz Gorice. Nevesti sta bili vzgledni članici tukajšnje M. D. Veliko sreče!

— Knjigoveški štrajk v Zagrebu je končan. Sklenila se je triletna pogodba, glasom katere se zvišajo plače za 2 do 4 krone; minims na plača za pomočnike je določena na 18 do 24 K tedensko. Delo se je pričelo zopet 25. t. m.

Prva bolniška blagajna v Bosni se je 21. t. m. konstituirala v Sarajevu. Volitve so se vršile v mestni palači in so se jih obe delavski stranki — hrvaška in soc. demokratična — z veliko vnamo udeležili. Izvoljenih je bilo 46 članov upravnega predsedstva, in sicer so dobili pretežno večino socialni demokrati.

— »Wiener Allgemeine Zeitung« o nekaterih medicinskih specialitetah. V »Wiener Allgemeine Zeitung« čitamo: Pred kratkim časom je nižjeavstrjska zdravniška zbornica odposlala ministrstvu vlogo glede uradnega nadzorstva prodaje raznih »medicinskih« specialitet. Ta vloga je važnega, principijelnega pomena. V tej vlogi se zahteva, naj se v bodoče od časa do časa te specialitete ex offio priščejo kemično. Ker se mora vsako tako sredstvo prodajati z označbo sestavin, se mora uspeh kemičnega preizkusa, ako se ne strinja s postavno zahtevano označbo, objaviti v uradnem listu, da se občinstvo na ta način obvaruje. Med drugim naj se taka specialiteta konfiscira v vseh trgovinah, a ko pa se ponovi podoben slučaj, naj se prodaja prepove. Vloga navaja slučaje, da so večkratne kemične preiskave Seravalijevega železnatega kina-vina dognale, da se nahaja v tem vinu mesto označenih 0-4 odstotkov železnega oksida samo 0-001 do 0-006 odstotkov, to se pravi toliko kot vsako navadno vino. Po-jez tega pa je še barvano s takozvano »cochenille«.

— Shod bosenskih odvetnikov se je minolo nedeljo vršil v Sarajevu. Prva točka dnevnega reda je bila sestava odvetniškega tarifa. Najvažnejše pa je bilo posvetovanje o poročilu na vlado, v katerem zavzemajo bosensko-hercegovski odvetniki svoje stališče nasproti postavodaji in sodni praksi. Ostro se je kritiziralo nedostatnost sedanje postavodaje in zahtevalo med drugim, da se pomeš s stariimi postavami iz turških časov in se uvede avstrijsko državljansko pravo. Sklenilo se je tudi ustanovitev novih odvetniških mest v Trebinjah, Ljubuški, Livnu, Brčki in Bjelini.

— Pri katastrofi v ameriškem rudniku ponesrečilo 18 Slovencev. Ameriški slovenski listi poročajo, da je pri katastrofi v Sheryu, Ill., moralo umreti 18 slovenskih premogarjev.

— Protestni shod proti premetitvi »Lloydovega« arzenala iz Trsta v Tržič (Monfalcone). Vlada hoče kupiti prostor, kjer je sedaj »Lloydov« arzenal, ker ga rabi za novo trgovinsko lukso pri Sv. Andreju.

— Naročila na inozemske časopise. Poštno ravnateljstvo poroča: Objavlja se v splošno znanje, da je v svrhu, da se za-brani zakasnevanje pri odpošiljanju posredovanjem pošte naročenih inozemskih časopisov, neobhodno potrebno, da se do-tična naročila prijavi najmanje 14 dni pred početkom naročbe. Kasneje prijavljenim

naročilom se ne more zjamčiti niti pravočasno in redno dopošiljanje naročenih časopisov niti naknadne dopošiljatve že iziših izt'sov s stran. administracije dotičnega časopisa.

— **Kmetij ka šola na Grmu** šteje letos 32 učencev in sicer 22 novih in 10 drugoletnikov. Od etošnjih učencev e 12 Dolenjcev, 5 Gorenjcev, 4 Notranjci in 1 Štajerc. Pričakovati je, da se število učencev v novo urejeni šoli zneprejši še pomnoži. Zimska šola šteje 9 učencev, letna šola 13 učencev.

— **Tečaj za krmiljenje živine.** Kmetijska šola na Grmu priredi v nedeljo 5. decembra tečaj za krmiljenje živine. Tečaj traja od 9. do 11. dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne. Na vsoporedu tečaja je: Živalska prebava; množina potrebne kreme; vrednost različnih krmil; raba in nakup močnih krmil; pripravljanje in pokladanje krme. Od 2. do 4. popoldne je praktičen pouk v hlevu in krmilnici. Vabimo živinorejce, da se mnogoštevilno udeležijo tega tečaja na Grmu.

Kulturni boj.

Stari trg pri Ložu.

Danes smo dobili o tem shodu poročilo, ki se glasi:

V nedeljo, dne 21. t. m. vršil se je javni shod, na katerem je bilo navzočih 350 mož, akoravno je vreme bilo skrajno s abo. Shod otvoril P. Havtman, župni upravitelj, in podeli besedo g. dr. Peganu, ki poroča o zadnjem zasedanju deželne zbornice in delovanju S. L. S. ter o hudobni agitaciji liberalcev z znano brošuro. Na to poroča g. Fr. Drobnič o prizadevanju liberalcev, da bi preprečili delovanje S. L. S. pri zadnjem zasedanju deželne zbornice. Obema govornikoma so zbrani možje živahno pritrdjevali ter soglasno sklenili dve resoluciji, v katerih odločno protestirajo proti zlobni agitaciji nasproti presviti knezoškofu ter obsojajo zlorabo plemenitih Niegovih namenov in njihovo pohujševanje mladine z brošuro. Slovesno izražajo svojo popolno udanost in hvaležnost svojemu škofu za njegovo gorečnost in apost. delovanje za svojo ljudstvo. V drugi resoluciji pa izražajo popolno zaupanje poslancem S. L. S. ter obljubijo jih vedno podpirati pri trudapolnem delu za blagor slovenskega ljudstva.

+ **Za knezoškofa.** Dne 21. t. m. sta priredili župniki Srednja vas in Koprivnik skupno romanje na Sveto goro, ki se je izvršilo v najlepšem redu in ob najkrajšem vremenu. To romanje je bilo obenem si'ajna manifestacija za presvetlega knezoškofa in protest proti liberalni hudobnosti. Zato se je odposlala na Presvetlega sledeča brzojavka: »350 Bohinjcev molji v Marijinem svetišču na Sv. Gori za Presvetlega in mu izraža svojo neomejeno udanost.«

Štajerske novice.

Štajerski vinogradniki, pozor!

Prihodnjo nedeljo, 28. novembra, se vrši na Spodnjem Štajerskem mnogo shodov proti nameravanemu novemu davku na vino. Ako bi ta davek stopil v veljavo, tedaj bi s tem bili vsi naši vinogradniki hudo prizadeti. Zato pa vsi polnoštevilno na shode, kjer bodo poslanci nameravani davek natančno razpravljali in kjer naj vsi, ki jim je mar do svojega stanu, odločno protestirajo zoper to vladno namero. Vršili se bodo shodi, kolikor nam je znano, v sledečih krajih:

Ljutomer, pri Vavpotiču po večernicah, poroča Roškar; Sv. Križ na Murskem polju, gostilna Jureš, po rani maši, Roškar; Konjice v kaplaniji, po rani maši, dr. Verstovšek; Slov. Bistrica, v hotelu Avstrija, ob 3. popoldne, Novak, Pišek; Fram, gostilna Turner, po sv. maši, Pišek; Kostivnica, pri Lindiču, po rani sv. maši, dr. Korošec; Sv. Peter v Medvedjem selu, v župnišču po večernicah, dr. Korošec; Imeno, gostilna Pajk, ob 3. popoldne, dr. Jankovič; Sv. Ilj v Slov. Goricih, pri Celcerju po večernicah, Robič in dr. Hohnjec; Sv. Tomaž pri Ormožu, po rani maši pri Zimiču, Meško; Sv. Miklavž pri Ormožu, pri Golenku, po večernicah, Meško; Sv. Lovrenc na Dravskem polju v Zadrudnem Domu, po rani maši, Ozmec; Majšperg, pri Svaršniku, po večernicah, Ozmec; Slivnica pri Celju, v župnišču, po drugem sv. opravilu, Vrečko.

Vse somišljenike po teh krajih vabimo da se teh shodov v najobilnejšem številu udeležijo!

Š **Meščanske šole za štajerske Slovence.** Štajerski Slovenci se pravzaprav dozda nimajo svoje meščanske šole. Meščansko šolo obiskujejo slovenskih otrok bi ne manjkalo, tudi zmnožnosti na višji pouk slovenskim otrokom nihče ne more odreči. Toda »pravica pesti« ne dovoli nobene slovenske meščanske šole. Edino, kar so dosedaj koncedirali Slovincem na Štajerskem, je to, da so jim namenili tri deželne meščanske šole eno v Celju, eno

v Radgoni, eno v Krškem na Kranjskem. Za meščansko šolo v Krškem plačuje namreč tudi štajerska dežela nekaj, da smejo štajerski otroci obiskovati to šolo. Na tej šoli je učni jezik sicer še tudi nemški, vendar se praktično poučuje bolj slovenski ko nemški; torej vsaj nekaj. Na celjski in radgonski meščanski šoli je pa slovenščina za Slovence obligaten predmet. Te prednosti Slovenci nimajo na nobeni drugi meščanski šoli. S tem se vsaj kaže, da sta te dve šoli namenjeni tudi za Slovence. A glavna prednost teh dveh šol je to, da sta deželni, da ima torej vsak deželan pristop k tema šolama. Zda se pa kuje velik zločin na eno teh treh šol, do katerih imajo štajerski Slovenci zjamčen pristop. Celjsko deželno meščansko šolo hočejo namreč izpremeniti v celjsko mestno meščansko šolo. Ko se to zgodi, potem imajo pravico do celjske meščanske šole samo otroci mestne celjske občine. Če pa kak drug učenec bo sprejet, bo ta le tujec ali gost (geduldeter Gast). Na sedanji deželni meščanski šoli v Celju imajo Slovenci večino, zato se čutijo Slovence. Ko bo šola mestna, bodo le toliko Slovence sprejemali in takih, da se bodo dali germanizirati. Nespamet in samoumor bi bila tedaj zahteva da Slovenci v to dovolijo brez kompenzacije. Štajerski Nemci namreč Slovincem ne privoščijo sploh nobene meščanske šole, ker pravijo, da je »za krompir kopati znati« ljudska šola dovolj. Do treh imenovanih šol pa imajo Slovenci vsaj nekaj pravic. Teh pravic si ne damo vzeti. Tudi tu naj velja »posestno stanje« ali pa »status quo«. Od tega »posestnega stanja« odstopimo le, če se nam da primerne kompenzacija v obliki popolnih slovenskih meščanskih ali realnih šol. Predlogov v tem oziru so poslanci stavili dovolj. Treba je le, da se zedinijo na najvažnejše zahteve, recimo v obliki ene realne v Trbovljah in ene meščanske šole v Zalcu ali v Št. Jurju ob južni železnici, od katere zahteve ne smejo pod nobenim pogojem odstopiti. Zda je najugodnejši trenutek, da se to doseže.

Š **Nova deška šola v Celju.** O tem se nam še piše iz Celja: Občinski odbor je sklenil kupiti prostor za novo mestno deško ljudsko in meščansko šolo v podaljšani Karloviški ulici v Celju. To le blizu prostora, kjer je kupljen prostor za slovensko ljudsko šolo, in blizu Gaberja, da bodo lažje lovili slovensko dečo v svojo šolo. Kaj pa je s slovensko šolo? Kaj pa dobijo Slovenci namestu dež. meščanske šole v Celju, če Nemci že zidajo svojo mestno meščansko?

Š **Žalski župnik in duh. svetovalec č. g. M. Koren** je 24. t. m. praznoval v navzočnosti več duhovnih sobratov zlato sv. mašo ob priliki blagoslova novih slik v novo slikani žalski cerkvi. Na mnohaja ljeta!

Š **Srebrno poroko** je obhajal včeraj v Vojniku pri Celju g. Anton Brezovnik, pisatelj »Šaljivega Slovence« in njegova gospa soproga Roza Brezovnik roj. Vrečar.

Š **Ptuj.** »Pozor« ima v nedeljo dopoldne v Narodnem domu shod. Dnevni red: Poročilo o nameravanem novem vinskem davku.

Š **Duhovne vesti.** Č. g. župnik Mihael Strašek v Št. Janžu na Peči je stopil v pokoj in se preselil v Slovenjgradec. — Č. g. Anton Mojžišek, župnik v Št. Rupertu nad Laškim je dobil župnijo Št. Janž pri Sp. Dravogradu. — Č. g. Miroslav Volčič, kaplan v Slovenski Bistrici, bo dne 1. decembra inštaliran na župnijo Brezno ob koroški železnici.

Š **Maribor.** Zgodovinsko društvo za Sp. Štaier ima v nedeljo, 28. novembra, ob treh pop. v Narodnem domu svoj občni zbor s sledečim sporedom: 1. Nagovor predsednika. 2. Francoska gospodarska politika v Iliriji, predava g. dr. Vladimir Vošnjak. 3. Poročilo o društvenem delovanju. 4. Volitev novega odbora. 5. Slučajnosti.

Š **Protestantizem na Ptuj.** Uredništvo »Slovenca« v Ljubljani. Z ozirom na § 19. tiskovne postave zahtevam, da sprejmete sledeči stvarni popravek članka, objavljenega pod napisom »Protestantizem na Ptuj« v rubriki »Štajerske novice« v 259. številki »Slovenca« z dne 12. novembra 1909, to pa na istem mestu, z istimi črkami in v prvi ali drugi prihodnji številki: Ni res, da so med drugimi izstopile tri hčerke gostilničarke Moser »Zum Elephanten«. Res je pa, da se jaz podpisana gostilničarka »Zum Elephanten« ne imenujem Moser, marveč Klobutschar. Res je nadalje, da nimam troje hčerke, marveč samo eno. Res je nadalje, da moja hčerka ni k protestantizmu prestopila, ker tega sedaj sploh storiti ne more; stara namreč še ni 14 let. — S primernim spoštovanjem Marianne Klobutschar. — V Ptuj, dne 17. novembra 1909.

Š **Ptujsko žganje.** Morda se nik'ar na svetu ne popije toliko žganja, to se pravi šnopsa, kakor na Ptuj in ptujski okolici; zato pa tudi ni nikjer toliko zločinov in nesreč, kakor tu. Pretečeni teden si je v ptujski hiralnici nek Franc Kozjak prerazal žile, ko mu niso hoteli dati žganja, ka-

terege je sicer kar vlival v se. Že šolarji ga dobivajo v mnogih družinah za zajutrek, mnogi ubogi ljudje ga pijejo kar za že' o. Gorje človeku, ki bi se drznil nastopiti proti alkoholni kugi na Ptuj!

Š **Ptuj.** Protestantizem, t. j. odpadništvo na Ptuj posebno v zadnjem času zelo napreduje. Prusovski agitatorji imajo zlasti »srečo« pri mladih ljudeh, posebno pri nemških »turnerjih«. Zopet je odpadel uslužbenec v Blanketovi tiskarni, komaj šoli odrasli Kreft. Blanke tiska »Štajerca« in čudno, ravno pri Blanketu odpada največ uslužbencev!

Š **Prvi sneg** je v Ptuj zapadel na Elizabetino, dne 19. novembra. Ker so tla od dežja še mokra, se kmetovalci bojijo za izredno lepe setve, ozimine.

Š **Ptuj.** Prebivalce od Ptuja naprej proti Središču opozarjamo, da naj bodo pripravljeni prihodnjo nedeljo na povodenj. Poslavljal se bo namreč to nedeljo od prijaznih Ptujčanov protestantski vikar Boehm, zato se je bati, da bo Drava vsled velikih solz ptujskih lutrih Nemčurjev prestopila bregove.

Koroške novice.

k **Svojih činov jih je sram!** Dočakali smo, kar smo pričakovali. Koroški nemški narodovci so ljudi svoje stranke nasproti Slovincem tako razhujskali, da se sedaj že sramujejo njihovih činov, posledic neprestanega hujskanja, in skušajo tolovajstva svojih pristašev zvrniti celo na — Slovence. V noči od 16. na 17. t. m. je nekdo pobil na »Tamburaškem domu« v Brnci okna. Neka žena, ki je slišala žvenket šip, je takoj sklicala najbližnje sosede, ki pa zločinca niso več dobili, ko so prišli na lice mesta. Vsled te nove hudobije je bilo ljudstvo grozno razkačeno; pozabiti ne more nemških tolovajstev ob otvoritvi doma. Slabo bi se bilo godilo pobijalcu šip, če bi bil prišel v roke razjarjenemu občinstvu. »Freie Stimmen« zahtevajo sedaj — seveda brez vsakega dokaza — da šip brez dvoma ni pobil noben Nemec, ampak trdijo sledeče: »Kakor se splošno zatruje, je zelo verjetno, da je to porednost (Bubenstreich) učinil kak bindišarski velikaš, da bi imel povod za hujskanje proti Nemcem.« Glasilo nemških narodovcev se torej že sramuje čina svojih otrok. Čudno, da ta list ne trdi, da so razgrajali in upili pri otvoritvi »Tamburaškega doma« Slovinci in da so se obnašali kakor zverine. Saj piše tudi, da so bili Slovenci prvi, ki so začeli med Nemci in Slovenci kaliti mir. Uprav nemškonacionalno farizejstvo. Na Brnci ni Nemcev, če izvzamemo učitelja in par železničnih uradnikov, ki niso domačini. Nahujskanih je le par od »Südmarke« plačanih nemčurjev. O prepiru med Nemci in Slovenci na Brnci torej ne more biti govora. Hujskači proti Slovincem so začeli prvi le šidmarkovci in beljaški vsenemci. Sramujejo se torej svojih lapakov in pozivov in lažejo po stari navadi javnosti.

lj **K ljubljanski »Zadrudni Zvezi«** je pristopila zadnji čas ugledna hranilnica in posojilnica v Spodnjem Dravbergu. Zeleti je pač, da to čim najpreje storé še ostale slovenske posojilnice Koroške, da kakor na drugih poljih, tudi v tem oziru med koroškimi Slovenci zavlada popolna edinstvo!

Š **Skandal!** Zadnji čas se po nemških svobodomiselnih listih mnogo piše o občinskih svobodomiselnih listih mnogo piše o občinskih volitvah na Otiškem vrhu. Tudi vi ste o tem že govorili. Treba pa zopet in zopet opozoriti na to, ker se v vsem kaže nemško-slovenska liberalna zveza. Tudi koroški nemški listi prinašajo o tem da iša poročila in pozivljajo zlasti občino Spodnji Dravograd, naj posnema svoje sosede! Pravijo, da so kljub »slovensko-klerikalni« agitaciji bili izvoljeni »štram-fortšrittlich« možje, katerim brez obotavljanja pristevajo tudi pristaše Kmečke zveze! Ali so znoreli, ali se nalašč lažejo! Tudi g. Pernat teh poročil gotovo ne bo vesel. Zlasti jih veseli, da je bil za župana zopet izvoljen »der stramm-fortschrittliche« Jan. Verdrik p. d. Poderžan, ki je v občinski odbor znova zlezal zopet v prvem razredu, a to samo z 1, recim glasom večine. To je tisti Poderžan, ki je pri zadnjih deželnozborskih volitvah na vse pretege delal za »Narodno stran-ko«, kričal na vse grlo po shodih, pisal mogočna pisma itd. In temu možu kličejo zdaj v teh za Slovence tako kritičnih časih zagrizeni nemškonacionalni listi »ein herzliches Heil«!! — Za nas je tega dosti! Besedo imata zdaj »Narodna stranka« in nje ljubljene Poderžan. Obema »Heil«!

k **Saški kralj v Trbižu.** Iz Trbiža se poroča: V petek je dospel iz Trbiža saški kralj Friderik Avgust ter se je udeležil že več lovov. Na Koroškem se bo mudil 12 dni. V teku teh dni se bo kralj udeležil lova tudi v prebilski okolici.

k **Vlak povozil delavca.** V soboto ob 1. uri popoldne je povozil vlak na postaji Bistrica v dravski dolini železniškega delavca Franceta Kuharja. Vlak je truplo grozovito raztrgal, da so morali posamez-

ne dele telesa zbirati skupaj. Nesreče je bil delavec sam kriv, ker nihče ni smel on trenutek stopiti na progo, ko so imeli delavci odmor. Strojevodja je dal 40 m pred krajem nesreče svarišno znamenje, a je bilo že prepozno.

OGRSKE ZMEDE.

Vladar je bil v ogrskem kronskem svetu zelo nevolen in se je opetovano nevoljno izrazil zaradi stanja krize. Na Ogrskem so zelo pobiti, ker se vladar ne uda in Košutu ničesar ne privoli. Poročajo, da če Košut ne dobi koncesij, izgubi njegova stranka vso oporo v deželi.

INOZEMSTVO.

Srbija. V skupščini je radikalni poslanec Radovanovič vprašal finančnega ministra, kaj hoče storiti, ker uvaža Avstrija kljub brezpogodbene stanja b'ago v Srbijo, medtem ko Srbija ne more ničesar uvažati v Avstrijo. Zahteval je, naj se carinski tarif nasproti Avstriji zviša za 200 odstotkov. Finančni minister Protić je odgovoril, da med obema državama ni carimske vojske. Pač pa hoče skrbeti, da se srbske koristi bolje čuvajo. Albanci so ustrelili nekega srbskega obmejnega podčastnika. Velik škandal so napravili srbski častniki v Landskronu na Švedskem. Podpolkovnika Rojkovič, enega stotnika in dva kemika je odposlala srbska vlada v Landskron, da prevzamejo smodnik. Rojkovič se je pa sprl tako z ostalimi člani komisije, da je moral pobegniti v tvornico pred svojimi tovariši. Tvorniško vodstvo je brzojavno prosilo srbsko vojno ministrstvo, naj podpolkovnika varuje. Rojkoviča dolže, da ga je tvornica podkupila. Srbsko vojno ministrstvo je pozvalo celo komisijo nazaj v Belgrad.

Spor med Nikaraguo in Sev. Ameriko se je poostiril. Predsednik Zelaya ni odgovoril na neko noto ameriškega konzula. Zelaya utrjuje Managno.

V Koreji so japonske oblasti zopet zas'edile veliko protijaponsko zaroto. Več sto zarotnikov so odpeljali na Japonsko. Vkljub temu se vstaja vedno bolj širi.

Ljubljanske novice.

NOVA NAŠA ORGANIZACIJA V LJUBLJANI.

Ljubljana, 25. nov.

Včeraj zvečer je napravila ljubljanska organizacija S. L. S. zopet lep korak naprej. V »Rokodelskem Domu« se je zbralo lepo število pristašin in pristašev S. L. S., da ustanove »Prosvetno društvo za kolodvorski okraj. Ustanovno zborovanje se je sklicalo po § 2 shodne postave. Med navzočimi opazimo deželne odbornike prof. Evgena Jarca, dež. posl. dr. Zajca, ravnateljna Prosenca, lepo število dam, zastopnike frančiškanskega samostana, obrtnike, delavce. Ni bilo nikake ločitve po stanovih. Namešana, demokratična družba, kakor je demokratična S. L. S. V lepem nagovoru je deželni odbornik prof. Evgen Jarc govoril o pomenu in o namenu novega društva, ki mu je namen, da širi prosveto in da družabno druži pristašnje in pristaše S. L. S. kolodvorskega okraja. Po Jarcovem nagovoru se izvoli odbor, ki se sledeče konstituira: predsednik: ravnatelj Prosenca, njegova namestnica gospa Marija Manfredo, tajnica gospica Pavlina Nedved, tajničar namestnik: Pengov Ivan, blagajnik Trtnek Frančišek, njegov namestnik Snoj Anton, knjižničar Simon Karol, odborniki: Katarina Snoj, p. Ernst, Vinko Zabukovec; pregledovalca računov: gospica Merala in Anton Kralj. Predsednik ravnatelj Prosenca v lepem govoru, kateremu zborovalci navdušeno pritrdjajo, naglašja, da bo novo društvo v prvi vrsti gojilo verska in narodna načela. Dal Bog, da bi novo društvo delovalo Bogu, domovini in narodu v čast. Načelnik J. S. Z. g. posl. dr. Zajc govori o pomenu in o namenu »Jugoslovanske Stokovne Zveze« in povabi vse navzoče na IV. vseslovenski delavski shod, ki bo dne 28. t. m. v Ljubljani, na kar predsednik ravnatelj Prosenca zaključil lepo uspešni ustanovni shod. Članarina rednih članov novega društva znaša mesečno 20 vinarjev. Pričakuemo, da bo novo društvo vrlo vršilo svojo zastavljeno nalogo. Pristop novemu društvu naj se javi tajnici Pavlini Nedved, Marije Terezije cesta št. 11.

lj **Zanimiva prireditve v Rokodelskem Domu.** Katoliško mladeniško društvo vlnudno vabi k gledališki predstavi, ki jo priredi v nedeljo, 28. novembra 1909 točno ob 6. uri zvečer v Rokodelskem Domu, Komenskega ulice št. 12. 1. Pozdrav. 2. Petje. Iz prijaznosti sodeluje g. Ludovik Bajde s samospelvoma: Monar: Oče Kolping, hvala tebi! Burgarell: Nazaj v planinski raj. 3. Govor. (Govori prof. dr. Josip Jerše.) 4. Črni vitez. (Igrokaz v petih dejanjih; spisal H. Houben.) Vstopnina: Sedeži I. vrste 80 vin., II. vrste 60 v., III. vrste 40 vin., stojišča 30 vin. K obilni udeležbi vlnudno vabi odbor.

Ij Katoliško slovensko izobraževalno društvo na Selu je v nedeljo zvečer priredilo predstavo, ki je uspela nad vse pričakovanje. Ljudstva se je kar trlo, do 400 ljudi je našlo prostora v Oražnovi prostorni dvorani. Po izvrstnem govoru odličnega ljudskega govornika g. dr. Jeršeta so vrla dekleta iz Sela in Most predstavljale igrokaz »Elizabeta, turinska grofinja«. Pa kako? Čudili smo se deklicam, ki so z večine delavke v tovarni, pa so nastopale tako sigurno in naravno, kakor bi bile na odru doma. Toliče spretnosti, toliko pojmovanja vlog, toliko čustvenosti v prednašanju res nismo pričakovali. Občinstvo je bilo naravnost očarano in je z vedno večjo napetostjo čakalo novih dejanj. Ni manj kalo smeha, ko jih je pogumna Mara solila grajskemu valpetu, pa se je porosilo tudi še celo moško oko, ko je Elizabeta, ta junakinja krščanske ljubezni, nastopala kot mati revežev, ko je zvedela novico o smrti soprogi, ko je jemala pregnana iz gradu slovo od Marijine podobe. Zares krasni prizori, ki blaže srce in more strasti! Pa se je Elizabeta tudi popolnoma vživela v vlogo, šlo jej je iz srca, zato je segla v srce. Pa ta Sofija, hudobna tašča, ta prevzetna intrigantinja, kako smo jej privoščili, ko je naposled oropano krono morala vrniti Elizabeti. Vse osebe so izborno pogodile svoje vloge. Čestitamo vsem na lepem uspehu, društvu pa kličemo: Naprej!

Ij Krščanska ženska zveza. Jutri, 27. t. m. ima krščanska ženska zveza svoje redno predavanje. Začetek ob pol 8. zvečer. Članice, pridite polnoštevilno! Zopet zanimiv govor!

Ij Gg. sekundariji deželne bolnice so imeli včeraj v gostilni pri Cotiču sestanek o tem, kako razdeliti inspeksijske ure. Če je nadbabe imela včeraj tudi kak sestanek, ne vemo.

Ij Na oklicih so: G. Anton Svoboda, godbenik, z gospodično Matildo Kmetec, komtoaristinja; Franc Burger, lišni posestnik in tovarnar z Mihaelo Javoršek; Anton Gašperlin, uradnik banke »Slavije«, z Marijo Kerč, trgovko.

Ij Umrl je Fran Jakopič, izvošček v Krakovem. Svetila mu večna luč! Pogreb bo jutri ob 3. uri popoldne.

Ij Kolegijalnost ljubljanskih naprednih učiteljev. Piše se nam: »Učiteljski Tovarščak« vedno in povsod poudarja kolegijalnost. Lepa beseda, ko bi bila tudi le resnična! Redka je med kolegi na deželi, najmanj je pa najdeš med tistimi, ki pišejo največ o nji, t. j. med ljubljanskimi naprednimi učitelji, razen nekaj častnih izjem. Evo vam dokaza! Na obrtno-nadaljevalnih šolah ima ljubljansko učiteljsko nekaj postranskega zasluga. Letos sta bila nastavljeni učiteljem na teh tudi dva mlajša učitelja — preklicana Slomškarja. Seveda sta tudi obiskovala v počitnicah za to potreben tečaj z namenom, da bosta s tem tudi nastavljeni na tej šoli, da bosta tako mogla preživiti svoji mnogobrojni družinici, ki jih v Ljubljani s samimi dohodki učiteljske plače nikakor ni mogoče. S tem pa je bila vržena iskra v slamo! Od gospoda na magistratu, ki se sam imenuje »učiteljski bav-bav«, doli do zadnjega liberalnega suplenta je bilo vse pokonci. Na magistratni stregi od tega dne, ko je bila seja šolskega odbora, vsi vrabci čivkajo le ti dve imeni, tolikokrat sta bila menda imenovana pri seji; menda se je šlo več za nju, kot za ves inventar strokovno-nadaljevalne šole, ki baje še sedaj ni v redu. — Gg. tovariši, ki so si tekom večletnega bivanja v Ljubljani pridobili že skoro vsak svoj postranski zaslužek in zaslužijo nekateri po lastni izjavi postransko od 600 do 1000 kron, so pa čutili potrebo vložiti na šolski odbor spomenico, v kateri se bere med drugim tudi to-le: »Ako se pa hoče varovati posestno stanje že nastavljenih izprašanih učiteljev, najmlajši učitelji, če tudi imajo že izpit za poduk na strokovno-nadaljevalnih šolah, čaka jo toliko časa, da se sprazne kako mesto s tem, da odstopi prostovoljno ta ali oni izmed nastavljenih učiteljev ali pa se otvori kak nov razred, oziroma vzporodnica.« Eden izmed gg. tovarišev, ki si lahko privoščijo še celo ta »šport«, da hodi na Gorenjsko na lov in ki je pred pričami na eni strani trdil, da je raje sam brez ur, kakor da bi kakemu tovarišu prevzel kaj zasluga, se je na drugi strani pritožil na šolsko oblast, da ima premalo ur, samo da je ubogega tovariša z družino, ki nima nikakega postranskega zasluga, prikrajšal za nekaj ur. G. Gangl, slabo učite tovariše sociologijo! Noben vaših socijev ne bi bil zmožen kaj takega! — Če bi vsak odstopil le po eno uro, jih imata imenovana preveč, pa ne? — Slomškarju knof?! Pa tudi tega ne bi bilo treba, vsi lahko ostanejo pri svojih urah; saj se vidi to že iz tega, ker so nastavili neki gospod »svetnik« tudi neizprašane učitelje-suplente na strokovni in gremijalni šoli, — seveda ti niso Slomškarji. — Neki vrabec iz Kurje vasi mi je prinesel te dni v ključku pošto, da je to sredstvo, s katerim se misli odvrniti vse Slomškarje od Ljubljane. — Caveant consules! . . .

Ij Slovenske molitvenike za obmejne slovenske kraje odpošljemo v soboto. Kdor bi imel še kak slovenski molitvenik, naj ga pošlje od 4. do 5. ure popoldne v naše uredništvo. Tudi za Spillmannove in Krištof Šmidove povesti prosimo. Te povesti ljudstvo na meji najraje čita. Romajo z rok v roke.

Ij Predznost nemških realcev. Nemški realci hodijo zadnji čas po Ljubljani v strnjenih gruclah s čepicami, katere so naročili iz Nemčije. Včeraj so s svojimi gruclami zapirali promet v Prešernovih ulicah tako, da so se jim celo dame morale ogibati s hodnika v blato. Ker je neki slovenski visokošolec hotel na hodniku priti skozi te gruče, je dobil od realca Klementschi-tscha zaus'nico. Naposled je redar odpeljal to čedno družbo realcev na magistrat. Upamo, da bo ravnateljstvo takoj ukrenilo vse potrebno, da prepreči taka izživljanja nemškonacijonalnih srednješolcev, in da jim iz Nemčije naročene čepice, ki so podobne burševskim čepicam, prepove, ker mora veljati za nemškonacijonalno dijaštvo ista mera, kakor se je napela tedaj, ko je slovensko dijaštvo pričelo nositi polhovke in fese. Za danes še ne priobčimo imen realcev, ki s svojim provociranjem nadlegujejo ljudi na ulici, ker, kakor rečeno upamo, da bo ravnateljstvo vedelo, kaj je v takem slučaju dolžnost ravnateljstva.

Ij Odlikovanje. Za uspešno 25-letno delovanje na polju gasilstva je podelil deželni predsednik g. Ivanu Tomažiču v Ljubljani častno svetinjo.

Ij Zlato poroko sta obhajala včeraj višji sodni svetnik Jakob Hren in njegova soproga gospa Amalija rojena plem. Kōvogo-Ors.

Ij Sodaviške steklenice sta sinoči hotela krasti v Beličevi gostilni na Dunajski cesti 35-letni Friderik Rehula in Sežane in 20-letni Franc Čeluh iz Černuče, katere sta bila še pravočasno opažena. Zasedovali so ju do Marije Terezije ceste, tam pa pokazali stražniku, ki ju je aretoval. Obadva sta se danes izročila sodišču.

Ij Mož naglih nog. Sinoči je po raznih gostilnah beračil Jožef Grubec, krojaški pomočnik, rojen leta 1874. v Oedenburgu. Ko je Grubec zagledal prihajajočega stražnika, je popihljal, kar so ga nesle pete in pri tem izgubil klobuk. Grubec se pa vendar ni mogel odtegniti neljubi usodi, ker je bil pozneje zopet zasačen in aretovan, ko je poskušal svojo srečo na Martinovi cesti.

Razne stvari.

Slovanska epopeja. Češki slikar Alfons Mucha se je ponudil praški mestni občini, da izvrši ciklus »Slovanska epopeja«, ki mu je že napravil načrt, ako občina za te slike postavi posebno poslopje. Stroške za slike bo pokrili Charles Crane, velik prijatelj umetnosti. Praški mestni svet je ponudbo sprejel.

Mladenci, ki le ponoči vidi. Iz Richmonda v Ameriki se poroča: Tukajšnji zdravniki imajo mnogo opraviti z 19-letnim mladeničem Andrew Wilsonom iz Nottoway countyja, kateri je podnevu popolnoma slep, dočim vidi ponoči boljše, kakor vsaka mačka. Mladenič se zamore v najtemnejši noči z vso mogočo hitrostjo voziti na kolesu, dočim navadni ljudje brez svetilk nikamor ne morejo. Podnevu pa ne more nikamor, ako se ne opriemlje, kajti podnevi razločuje le velike predmete, toda nejasno, dočim barv sploh ne more ločiti. Mladenič se posebno odlikuje pri lovu na nočne živali, in kadar je ponoči v gozdu, vidi povsem natančno vsako ptico, katere spi na vejah ali kraj svojega gnezda. Wilson že od rojstva naprej vidi le ponoči in trdi, da vsled tega, ker sprejemajo njegove oči preveč svetlobe.

Ponarejalec bankovcev oproščen. Dunajski porotniki so medicina Hoseka, ki je ponarejal bankovce, oprostili. O obravnavi smo pred dnevi obširneje poročali.

Svakinja je ubila. V Landenau-u v Odenwaldu je ustrelil kmet Peter Arras svojo svakinjo, ki je pričakovala poroda. Vzrok umoru je brzokone to, da je Arras imel razmerje s svojo svakinjo, ter bi bil oče pričakovanega otroka. Morilca so zaprli.

Dihur umoril dete. Dve leti staro dete rodovine Wickede blizu Kolina ob Reni je napadel dihur, ter ga na vratu tako razmesaril, da je izkrevavelo. Ko je mati prišla, je bilo že mrtvo.

Zastrupljenje otrok z mlekom. Iz New-Yorka se poroča, da je na nekem javnem zavodu umrlo 22 otrok vsled zastrupitja pokvarjenega mleka.

Stavka dijakov v Segedinu. Na segedinski obrtni šoli so začeli stavkati dijaki zaradi prestrogega postopanja z njimi. Zahtevajo, da se nek pazitelj kaznuje, ker je grdo z njimi ravnal.

Sin slikarja Besnarda je ponesrečil z revolverjem in ne njegov oče.

Razstava ogrskih srbskih umetnikov. Srbski umetniki z Ogrske prirede v zvezi z belgrajsko »Lado« o Veliki noči 1910 umetniško razstavo v Somboru.

Nov srbski premogovnik. V niškem okraju so v neposredni bližini Soko-Banje odkrili bogat nov premogovnik ter tudi že pričeli z izkoriščanjem. Premog je prve vrste.

L'udožrke v Afriki. V Kilvi, v nemški vzhodni Afriki, je redarstvena oblast zaprla pet zamork radi tega, ker so pri nekem verskem obredu zakale nekega dvajsetletnega mladeniča. Mrtvemu fantu so odrezale posamezne ude, ušesa, nos, roke, prste, pa so vse to pojedle, a kosti razmetale okoli svojih koč. Vseh pet zamork so radi tega zločina obsodili na smrt in jih obesili.

Slovensko krščansko socialno delavstvo in njegovi prijatelji!

V nedeljo dne 28. t. m. vsi in vse na

IV. vseslovenski delavski shod.

Spored:

Ob 8. uri zjutraj. Cerkveno opravilo v cerkvi oo. frančiškanov.

Ob 9. uri popoldne. IV. vseslovenski delavski shod v veliki dvorani »Uniona«. Na sporedu je 12. velezanimivih poročil. Zborovanje bo zaključeno približno popoldne.

Ob 3. uri popoldne. Organizacijsko posvetovanje.

Ob 6. uri zvečer. Velik ljudski družinski večer v veliki dvorani »Uniona«. Vstopnice za vseslovenski delavski shod se dobe vsak večer od 7. ure nadalje v S. K. S. Z. Brez vstopnic ni dovoljen vstop. Vstopnice na veliki ljudski družinski večer se bodo dobile zvečer.

Telefonska in brzojavna poročila.

VSESLOVENSKA LJUDSKA STRANKA. Celovec, 25. novembra. Odbor političnega društva je sklenil zahtevati sklicanje izvršilnega odbora Vseslovenske ljudske Stranke glede na dogodke zadnjega časa na Koroškem.

DANAŠNJA SEJA DRŽAVNEGA ZBORA.

Dunaj, 25. novembra. V današnji seji državnega zbora je najprej utemeljeval socialni demokrat Seliger svoj nujni predlog o ureditvi narodnostnih vprašanj. Nato je govoril ministrski predsednik Bienerth o avstrijskem problemu, s katerim je združeno narodnostno vprašanje. Glavna težava so različne narodnosti dežel, okrajev, da, celo občin. Bienerth je odgovarjal na včerajšnji govor dr. Kramarja, češ da on, Bienerth, nima prav nič protislovenskega prepričanja, da se kaj takega pri njem ne dobi da mora ugovarjati, ker dejstva ne odgovarjajo očitani. (Koroška!) O agrarni bosanski banki je rekel, da je ni in je ne bo, dokler ne sprejme bosanski deželni zbor svoje besede. Bienerth je rekel, da je iz vseh dosedanjih govorov čul željo po premirju v narodnem boju, in da bo vsa taka prizadevanja podpiral (?), ker narodnostni boj zadaja rane narodom, parlamentu in državi.

POLJSKO KOLO POSEŽE ODLOČILNO V POLOŽAJ.

Dunaj, 25. novembra. Politiški in parlamentarni položaj se je nekoliko izboljšal. Povsod prevladuje želja po miru. Odločitev je zdaj precej od Poljakov odvisna. Poljsko kolo ima pravkar sejo, v kateri se vrši jako zanimiva politična debata. Poljsko kolo bo sprejelo resolucijo, v kateri bo izjavilo, da zdaj v parlamentu ni nobene večine in da se mora zato v parlamentarnih razmerah izvršiti bistvena sprememba, ako naj parlament deluje. Če bodo nemške stranke mir odklonile, si bo Poljsko kolo pridržalo politiko svobodne roke. Ta izjava bo, kakor se upa, imela uspeh in se bodo Nemci ter vlada v zadnjem trenutku premislili.

OGRSKE HOMATIJE.

Budimpešta, 25. novembra. Cesar bo baje poklical k sebi grofa Stefana Tiszo.

ŠOLSKI ŠTRAJK.

Pariz, 25. novembra. Iz Grenobla javljajo, da nočejo v La Muretti otroci več pohajati šole, ker se učitelj brani odstraniti neko šolsko knjigo, ki jo je škof prepovedal.

ZASTRUPLJANJE ČASTNIKOV.

Lvov, 25. novembra. Od tukaj je pozvan na Dunaj k avditoriatu nek nadporočnik, da ga zaslišijo. Pravi, da je v zvezi z zastrupljenjem častnikov.

PROTEST ZOPER DAVEK NA VINO. Dunaj, 25. novembra. Stajerski poslanci so vložili protest zoper nameravani davek na vino.

SNEG.

Inomost, 25. novembra. Tu neprestano sneži. Cestna železnica je ustavila promet. Vsi v akci imajo zamude. Nek poštni vlak je zamedlo, da je moral čakati po moč. Pri Feldkirchu je vlak povožil moža.

NOVA NEMSKA BOJNA LADJA.

Monakovo, 25. novembra. Cesar Viljem je povabil saškega vojvodo Jurija, da bi bil boter novi bojni ladji, ki se bo v kratkem spustila v Bremen v morje. Vojvoda je z ozirom na svojo starost pooblastil svojega sina Friderika, da prisostvuje v njegovem imenu svečanostim krsta nove bojne ladje.

FRANCIJA SE OBOROŽUJE.

Pariz, 25. novembra. »Matin« javlja, da bo Francija še letos v Brestu začela graditi dve bojni ladji, vsako po 23.000 ton. Do leta 1915. hoče zgraditi 19 bojnih ladij, med njimi 12 dreadnoughtk. Vsakokrat se bosta vsaj dve spustili v morje.

IZGREDI PROTI OBČINSKIM ZASTOPNIKOM.

Rim, 25. novembra. V zadnjem času se množe izgredi ljudstva proti občinskim zastopnikom. V Castelforte je včeraj množica ljudstva zapodila v beg župana in občinskega tajnika ter je opustošila občinsko hišo, razbila vsa okna in požgala akte.

ZGINOLI UČITELJSKI KANDIDATINJI.

Monakovo, 25. novembra. Dve 18-letni meščanski hčeri, intimni prijateljici, gojenki tukajšnjega učiteljskega, ste zgimili brez sledu. Ena izmed njih je bila hudo bolna na živcih. V nekem pismu, ki ste ga poslali ravnatelju zavoda, pravite, da ste se naveličali življenja in hočete skupno umreti.

SMRTNA NESREČA RI SANKANJU.

Bitterfeld, 25. novembra. Pri sankanju sta zadela dva gimnazijca v nerazsvetljen voz, pri čemur se je eden ubil, drugi smrtnonevarno ranil.

NOV SERUM PROTI JETIKI.

Pariz, 25. novembra. Prof. Wallée javlja, da je izumil nov serum proti jetiki, sledeč delu profesorja Marmoreka.

NOVA ZGRADBA SE JE PODRLA.

Milan, 25. novembra. Iz Secce se brzojavlja: Tu se je v torak podrla neka nova stavba, pri čemur sta bila ubita dva delavca in trije težko ranjeni. Stavbenika so zaprli, ker so ga inženirji opozorili na nekatere napake pri stavbi, a ni ukrenil nobenih varnostnih odredb.

VELIKANSKA PONEVERJENJA V RUŠKI VOJSKI.

Peterburg, 24. novembra. Revizija vojnih oskrbovališč je dokazala, da ima ruska država vsako leto 100 milijonov rubljev škode, vsled poneverjenj nezvestih uradnikov.

STAVKA DELAVCEV V MILANSKI PLINARNI.

Milan, 24. novembra. Stavka delavcev v plinarni traja dalje. Družba je najela 370 ljudi v Švici, ki bodo delo prevzeli. Vsled tega se je bati, da bo prišlo do kaih nemirov. Štiri stavkujoče delavce so zaprli.

Umetno dojeni

otroci, ki zaostanejo v razvitju, postanejo s SCOTT-ovo emulzijo cvetoči, debelo-lični, čvrsti in zdravi. Posebno redilno moč kakor lahka prebava

Scott-ove emulzije

odpravi pomankljaj v hrani.

Scott-ovo emulzijo

vsled njenega prijetnega, sladkega okusa vedno rado uživa mlado in staro in si je izkazala pri hujšanju in slabostih katerekoli vrste kot neprekosno sredstvo.

Scott-ova emulzija

si ohrani tudi v bodoče svoj sloves vzor-emulzija.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 v. Dobi se v vseh lekarnah.

Pristna le s to znamko — ribičem — kot garancijskim znakom SCOTT-ovega ravnanja!

2728

Rogaški „templjev vrelec“

5-1 pospešuje tek do jedi, olajšuje prebavo ter uspešno razkrojuje s vino zavžitih jedil.

Radovljiski užitninski zakup sprejme za takojšnji nastop treznega, poštenega

dacarja.

Osebnost se je predstaviti pri gosp. Rudolfu Kunsteju, načelniku v Radovljici. 3252 3-1

Prav dobro vinske sode

iz hrastovega lesa, nekaj skoro novih, od 400—600 1200, litrov proda po nizki ceni

Fran Cascio Ljubljana, Selenburgove ulice 6.

Važni razsodbi.

Trda odločba trgovinskega ministrstva, ki bo marsikoga hudo zadela, je izšla minole dni. V nekem gotovem slučaju se je namreč trgovinsko ministrstvo izreklo proti dosedanjim praksam, da se bivšim izvrševalcem mešane trgovine — analogno s postopanjem nasproti drugim rokodelskim obrtom —, ki se po večjih letih opustitve zopet naznanijo za izvrševanje iste trgovine, podeli dovoljenje, ne da bi se zahtevalo od njih dokaz sposobnosti po novem obrtnem zakonu, češ, če je bil preje sposoben v ti stroki, je tudi sedaj. Ministrstvo zastopa načelo, da je ta praksa protipostavna in se mora v vseh okolišnih zahtevati dokaz sposobnosti.

Važno razsodbo za goste in gostilničarje je te dni izrekel najvišji sodni dvor. Nekemu gostu je bilo namreč med kosilom v hotelu ukradeno kolo, ki ga je bil izročil hotelskemu hlapcu v varstvo. Gost je tožil hotelirja za odškodnino, a okrajno in okrožno sodišče v Kromerizu sta razsodili hotelirju v prilog, ki je ugovarjal, da jamči le hotelskim gostom, ne pa tudi onim, ki pridejo v njegove gostilniške prostore le enkrat krepčat se. Stvar je končno prišla pred najvišji sodni dvor, ki je razveljavil gornjo razsodbo in izrekel, da obseza hotelirjevo jamstvo tudi one goste, ki pridejo le enkrat radi krepčila v gostilno. Hotelir ima od tujkega prometa svojo korist in mora imeti na razpolago primerne prostore za shrambo premičnin gostov, kakor tudi zanesljivo služabništvo. Jamstvo si lahko zaračuni obenem z drugimi režijskimi stroški.

Znanost in umetnost.

* **Missa in hon. S. Stanislav Kostkae** (brevis et facilis) za mešan zbor in orgle zložil dr. Ant. Chlondowski. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Cena partituri 2 K 80 h, vsak glas po 40 h. Skladatelj je pridno hodil v šolo harmonije in kontrapunkta in je jako marljiv. Skladba kaže lepo fakturo, v Kyrie naravnost lapidarne stavke, prinaša marsikaj izvrznega, a tudi znane postope. Skladatelj se že precej poslužuje imitacije, uporablja fugirane stavke, menja v »Credo« alla-breve stavke s koralnimi, sklone »Credo« s posebno srečnim stopnjevanjem v Amen. Maša je

cerkve dostojna in priporočljiva. Pri vztrajnih študijah klasikov in dobrih modernih skladateljev (Mitterer, Goller, Griesbacher) bo harmonija vedno čistejša, struktura enotnejša, bas mirnejši, motivi duhovitejši, zveza med njimi naravnejša in gladkejša. Stran 4, prvi takt manjka v spremljevanju polovna nota i v prvem glasu. Alt mora dobiti na drugi udarec v »Et incarnatus« dve četrtinki, ne pa fis.

* **Anton Foerster: Missa in hon. Sanctae Caeciliae.** IV. vocum inaequalium. Op. 15. Editio IV. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Cena part. 2 K., posameznim glasovom po 30 h. V prav lepi zunanji obliki gre že četrti ta lepa maša med svet. Leta 1878 je izšla prvič, in še danes — po 31 letih — se nam zdi enako sveža in čvrsta. Z veseljem in navdušenjem sprejeta ob začetku cerkvenoglasbene reforme med Slovenci je ostala ves čas enako priljubljena. Ta v pristnem cerkvenem slogu zložena, melodična in lahko izvedljiva maša pač zasluži, da prekorajči meje slovenske domovine, kolikor jih še ni in da se udomači tudi po izvenslovenskih cerkvenih korih. Ne morem je sicer prištevati epohalno-slovesnim mašam, a brezdvomno je ta Foersterjeva maša vsestransko vzorna in vseskozi solidna skladba; vse je v njej kakor izklesano in ne morem si misliti, da bi kako mesto moglo biti boljše narejeno, kakor ga je napisal skladatelj. Tok melodij je naraven, razvoj harmonij in modulacij neprisljen. Štiriglasni stavki se jako dobro družijo s tri- in dvoglasnimi, semtertje nastopi tudi krepko enoglasje. V maši prevladuje homofonija, le nekaj kratov nastopi tudi polifonija. Mašo je mogoče izvajati vokalno (a capella) ali pa z orgljami, ki pa niso obligatne. — Stanko Premrl.

Naročajte „Slovenca“!

GODBO

za koncerte in ples, do 16 mož, priporoča za Kranjsko najstarejši in zanesljiv koncesionar godbe: **Avg. Zornič, Ljubljana, ul. Stare pravde 3.** 3254 3-1

Lepo stanovanje

celo prvo nadstropje »Vila Minka«
Rožna dolina I. ulica, št. 237 se takoj
ali pa s 1. februarjem odda. Cena
400 kron na leto. 3188 4-1

INDRA-TEA

najboljši in
najfinejši čaj

Brady-jeve želodčne kapljice

s podobo

Marijajceljske Matere Božje

kot varstveno znamko, zato zvane Marijajceljske želodčne kapljice, so najboljše, skozi 50 let preizkušeno sredstvo proti motenju v prebavi vseh vrst, gorečici, zaprtju, glavobolu in težkočam v želodcu, tvoritvi želodčne kisline itd.

Dobi se v lekarnah za ceno K — 80 in K 1.40. Razposilja na deželo lekarnar C. Brady Dunaj I., Fleischl-12-1 mark št. 2/462. 3118
6 steklenic za K 5.—, 3 dvojne steklenice za K 4.50 franko. Pazite na varstveno znamko s podobo Marijajceljske Matere Božje, rudec ovitek in podpis

C. Brady

Desetero moških zborov

v narodnem tonu.

Ign. Hladnik, op. 55.

Cena 2 K.

Trije koncertni dvospevi

za S. A., S. B. in S. T., z glasovirjem, op. 33.

Cena 2 K.

Naroča se v Katoliški bukvarni v Ljubljani in pri skladatelju v Novem mestu. 3245 5-1

Najboljši, patentovani suhi kloset

brez izplakovanja z vodo, nikakega prepiha, popolno brez duha, največja snaznost, se lahko namesti v vsaki hiši tudi brez podstavka v vsakem 3179 klosetu. 10-1

Valentin Austerlitz, Dunaj, I., Operaring 11, Tel. 2038. Največja izbira umival. banj, kopalnih banj, kletk, i. t. d. Ilustr. ceniki brezplačno.

Podstavek.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

priporoča sledeče knjige:

Wallace - Podravski, Ben-Hur. Roman iz časov Kristusovih. Vez. 4 K 50 v.

Ljudska knjižnica:

1. zvezek: Znamenje štirih. Londonska povest. 60 v.
2. zvezek: Dostál. Darovana. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. 60 v.
3. zvezek: Sienkiewicz, Jernač Zmagovac. Povest. — Achleitner, Med plazovi. 60 v.
4. zvezek: Detela dr., Malo življenje. Povest. 1 K. vez. v platno 1 K 60 v.
5. zvezek: Zadnja kmečka vojska. Zgodovinska povest iz leta 1573. 1 K 60 v. v platno vez. 2 K 60 v.
6. zvezek: Pinžgar, Ozdarjev sin. Povest. 20 v.
7. zvezek: Detela dr., Prihajač. Povest. 90 v. vez. v platno 1 K 70 v.
8. zvezek: Pasieglauci. Zgodovinska povest iz Kristusove legende. 2 K 20 v. vezana v platno 3 K 20 v.

Spillmanove povesti:

1. zvezek: Ljubite svoje sovražnike! Povest iz maorskih vojsk na Novi Zelandiji. II. natis. 40 v. karton 60 v.
2. zvezek: Maron, krščanski deček iz Libanona. Povest iz časov zadnjega velikega preganjanja po Družili. 40 v. karton 60 v.
3. zvezek: Marijina otroka. Povest iz kavkaških gor. 40 v. karton 60 v.
4. zvezek: Praški Judek. Povest. II. natis. 40 v. karton 60 v.
5. zvezek: Ujetnik morskoga roparja. Povest. 40 v. karton 60 v.
6. zvezek: Arumugam, sin indijskega kneza. Povest. 40 v. karton 60 v.
7. zvezek: Sultanovi sužnji. Carigradska povest. 60 v. karton 80 v.
8. zvezek: Tri indijanske povesti. 60 v. karton 80 v.
9. zvezek: Kraljičin nečak. Zgodovinska povest iz japonskih misijonov. 60 v. karton 80 v.
10. zvezek: Zvesti sin. Povest za vlade A'barja Velikega. 40 v. karton 60 v.
11. zvezek: Rdeča in bela vrtnica. 40 v. karton 60 v.
12. zvezek: Korejska brata. Črtica iz misijonov v Koreji. 60 v. karton 80 v.
13. zvezek: Boj in zmagava. Povest iz Anama. 60 v. karton 80 v.
14. zvezek: Prisega huronskega glavarja. Povest iz starejših misijonske zgodovine kanadske. 60 v. karton 80 v.
15. zvezek: Angel sužnjem. Brazilska povest. 40 v. karton 60 v.

16. zvezek: Zlatokopi. Povest iz misijonskega potovanja po Alaski. 60 v. karton 80 v.
17. zvezek: Prvič med Indijanci ali vožnja v Nikaraguo. 60 v. karton 80 v.
18. zvezek: Preganjanje indijskih misijonarjev. 60 v. karton 80 v.
19. zvezek: Mlada mornarja. 60 v. karton 80 v.

Jurčičevi zbrani spisi:

1. zvezek: Deseti brat. Roman.
2. zvezek: I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodovine. — II. Spomini na deda. Pravljice in povesti iz slovenskega naroda. — III. Jesenska noč med slovenskimi polharili. Črtice iz življenja slovenskega naroda. — IV. Spomini starega Slovenca ali črtice iz mulega življenja.
3. zvezek: I. Domen. Povest. — II. Jurij Kobila. Izvirna povest iz časov lutrovske reformacije. — III. Dva prijatelja. — IV. Vrbna Smukova ženitev. Humoriistična povest iz narodnega življenja. — V. Golida. Povest po resnični dogodbi. — VI. Kozlovska sodba v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine.
4. zvezek: I. Tihotapec. Povest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojine. Povest za slovensko mladino. — III. Klosterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest.
5. zvezek: I. Hči mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemški valpet. Povest. — III. Sin kmetijskega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pina tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest.
6. zvezek: I. Sosedov sin. — II. Moč in pravica. — III. Telčja pečenka. Obraz iz našega mestnega življenja. — IV. Bojim se te. Zgodovinska povest. — V. Ponarejeni bankovci. Povest iz domačega življenja. — VI. Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. — VII. Črta iz življenja političnega agitatorja.
9. zvezek: I. Doktor Zober. Izviren roman. — II. Med dvema stoloma. Izviren roman.
11. zvezek: I. Tugomer. Tragedija. — II. Berite Novice! Vesela igra. — III. Veronika Deseniška. Tragedija. — IV. Pri-povedne pesmi.

Cena: broširano a 1 K 20 v. elegantno vezano a 2 K.

Andrejčkovega Jožeta spisi:

1. zvezek: Črtice iz življenja na kmetih. 30 v.
 2. zvezek: Matevž Klander — Spiritus familiaris. — Zgodovina motniškega polja. — Gregelj Koščena. 30 v.
 3. zvezek: Amerika. ali povsod dobro — doma najboljšo. 30 v.
 4. zvezek: Popotni listi. — Cesar Jožef v Krašnji. — Nočni sprehod. — Popotniki v arabski puščavi — Spomin na Dubrovnik. — Damberški zvon. 90 v.
 5. zvezek: Zalost in veselje. 30 v.
 6. zvezek: Nekaj iz ruske zgodovine. — Vojniška republika zaporoških kozakov. 30 v.
 7. zvezek: Božja kazen. — Plavec na Savini. — Čudovita zmaga. 30 v.
 8. zvezek: Emanek, lovčev sin. — Berač. 30 v.
- Kočevar, Mlinarjev Janez. Slovenski junak ali uplemenitba Teharčanov. Povest. 80 v.
- Cigler, Detelja ali življenje treh kranjskih bratov francoskih vojakov. 60 v.
- Kortonica, koroška deklica. Povest. 60 v.
- Kržič, Angležek, otrokom prijatelj, učitelj in voditelj. Tečaj II.—XV. kart. a 1 K.
- Vrtec. Časopis s podobami za slovensko mladino. Letniki 95, 96, 97, 05, 06, 07, kart. a 4 K.
- Zgledi bogoljubnih otrok iz vseh časov krščanstva. I.—III. del a 60 v., kart. 80 v.
- Nedolžnim srcem. Pesmi s slikami, vez. 1 K 45 v. kart. 1 K 20 v.
- Sveta Germana, izgled krščanske potrpežljivosti. 20 v.
- Smid Kristof, Roza Jelodvorska. Lepa povest za mladino. S 6 podobami, vez. 2 K.
- Mladi samotar. Povest. 30 v.
- Timotej in Filemon. Povest krščanskih dvojčkov. 40 v.
- Nedolžnost, preganjanje in poveljčana. Povest. 60 v.
- Evsstahij. Povest. 40 v.
- Cvetina Borogradska. Povest. 80 v.
- Tomšič, Vrtec. Časopis s podobami za slovensko mladino. Letniki 1889, 1890. Kart. a 4 K.
- Zakrškiček, Ogljenica ali hudobila in nedolžnost. Povest. 60 v., kart. 80 v.
- Malavasič F. Oče naš. Povest za mladino in mladost. 1 K 70 v.
- Mati božja dobrega sveta ali bratovska ljubezen. Povest iz časov turških bojev koncem XVI. stoletja. 80 v.
- Krašovec F. Utrinki. Črtice in potopisi. 2 K.

Rihar F., Andrej Hofer, tirolski junak. Ljudska igra v petih dejanjih. 80 v. 10 izvodov 5 K.

Za križ in svobodo. Igrakaz v petih dejanjih. 50 v. 5 izvodov in več po 35 v.

Slovenski A. B. C. v koloriranih podobah s pesmicami. Priporočljiva knjiga otrokom v zabavo in za početni nauk v branju. 80 v., trdo vez. 1 K 20 v.

Ilirna vožnja. Knjiga s podobami za otroke. 1 K 60 v.

Leposlovna knjižnica:

1. zvezek: Bourget. Razporoka. Roman. 2 K. vez. 3 K.
2. zvezek: Turgenjev. Stepi kralj Lear. Povest. — Stenjak, Hiša ob Volgi. 1 K 20 v. vez. 2 K 20 v.
3. zvezek: Prus (Aleks. Glowacki). Straža. Povest. 2 K 40 v. vez. 3 K 40 h.
4. zvezek: Ponižani in razžaljeni. Roman. Broširan 3 K, vez. 4 K 20 v.
5. zvezek: Sevcenko-Abram. Kobzar. Izbrane lirčne in pripovedne pesmi z zgodovinskim uvodom Ukrajine in pesniškovi življenjepisom. Broš. 2 K 40 v. vez. 3 K 60 v.
6. zvezek: Champol-Levstik, Mož Simone. Broš. 1 K 90 v. vez. 3 K.
7. zvezek: Sevcenko — Abram. Kobzar II. del Hajdamaki. Poem z zgodovinskim uvodom o Hajdamaki. Broš. 1 K 50 v.
6. in 7. zvezek skupno broš. 3 K 40 v. vez. 4 K 50 v.
8. zvezek: Sheehan-Bregar. Dolina krvi. (Glenanaar.) Povest iz irskega življenja. Broš. 4 K 20 v. vez. 5 K 80 h.
- Sienkiewicz, Potop. Zgodovinski roman. I. in II. del. Broš. 6 K 40 v. vez. 9 K 20 v.
- Križarji. Zgodovinski roman v štirih delih. Broš. 5 K 20 v. vez. 7 K 30 v.
- Z ognjem in mečem. Historičen roman. 4 deli. Broš. 4 K 50 v. vez. 6 K 50 v.
- Rodbina Polaneških. Roman. 3 zvezki. Broš. 10 K. vez. v dveh zvezkih 12 K 60 v.
- Mali vitezi. Pan Volodijevski. Zgodovinski roman. 3 zvezki. Broš. 7 K. vez. 8 K 40 v.
- Medved, Poezije. I. del. Broš. 3 K 50 v. vezano 5 K.
- II. del. Broš. 4 K. elegantno vez. 5 K 40 v.
- Sardeno Silvin. Roma. Poezije. Broš. 2 K. elegantno vez. 3 K 20 v.
- Preferna Franceita. Poezije. Uredil L. Pintar. Broš. 1 K. vez. 1 K 40 v.
- Lenard, Dr. Leop. Nemščina brez učitelja ali slovensko-nemška slovnica za samouke. 1 K 20 v.

Nepotrebno je...

Lepa božična darila

Največja in najbogatejša tovarniška zaloga.
Dobro in poceni se kupi le pri meni, kar je obče znano.

Ure budilke od K 3'— naprej
Nikeln. lepe anker ure od K 4'50
Srebrne cil. rom. ure od K 7'— "

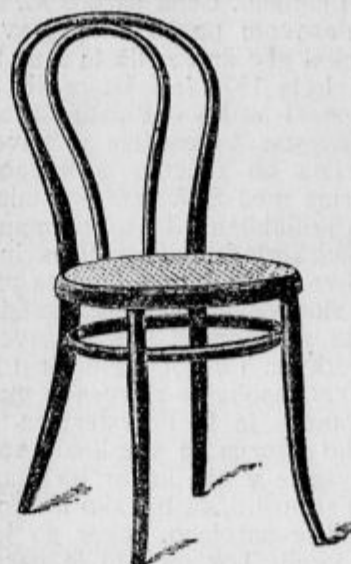
Srebrne anker-rom. ure od K 10'— naprej
Diamantni prstan od K 12'—
Briljantni prstan od K 30'— "

Lepo novosti v kina- in pravem srebru po znižanih cenah.

Fr. Čuden, trgovec in urar v Ljubljani.

Naročajte novi cenik
s koledarjem tudi po
pošti zastoni.

Singerjevi šivalni stroji od K 60'— naprej tudi za pletenje (pouk brezplačen).

Naznanilo.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da izdelujem v svoji novi, največji in po najmodernejšem sistemu urejeni tovarni na Kranjskem za upognjeno po-

hišvo in deščic (parket) različne vrste od priprostega do najfinejšega izdelka, naslonjače gugalnike, pisalne fotelje, obešalnike, mize v vsaki velikosti, vrtno stole, stole za glasovir i. t. d.

Imam vedno veliko zalogo bukovih in hrastovih na par prepariranih deščic (parket po najnižjih cenah.)

Ivan Bahovec

tovarnar na Duplici p. Kamnik.

Na zahtevo pošljem svoj ilustrovani cenik zastoni in franko.

1971 (1)

Milijon dveletnih in 600.000 tri- in štiriletnih, krepko razvitih

smrekovih sadik

za ceno 5—8 K od tisoč kosov ima naprodaj

Jerica D. Kleva, posestnica v Postojni.

3212 3—1

Za trgovino na deželi se išče

preprosto in zanesljivo

deklet

ki je popolnoma izvežbano v prodajanju specerijskega blaga in žganja. Glavni pogoji poštenost. Vstop od 1. do 15. decembra, Poudbe na upravo tega lista pod „trgovina“.

Sobno slikarska in pleskarska turška

Speletič & Remžgar, Ljubljana, Rimska cesta 16

se priporoča glavnemu občinstvu za vse v to stroko spadajoča dela v Ljubljani kakor tudi na deželi. Delo solidno. Cene primerne.

(9201)

Pozor!

Prodaja

Pozor!

na novejšé obleke jesenske in zimske, za gospode, dame, dečke in deklice po najnižji ceni edino

konfekcijska trgovina **A. LUKIČ**, Pred školišo 19

2629 1

Karla Planinška

prážená kava

je za poznavalce najboljša.

3025

Naznanilo in priporočilo.

Podpisani si usojam javljati vsem svojim cenjenim gostom in odjemalcem, da točim od danes naprej vedno sveže in najboljše

PIVO

od delniške družbe pivovarne

„UNION“.

Obenem priporočam tudi izvrstna pristna dolenjska in štajerska

VINA.

Preskrbljeno bode tudi vsak čas z mnogovrstnimi gor-

JEDILI.

Zahvaljujoč se vsem cenjenim gostom in odjemalcem za dosedanje naklonjenost, se priporočam, da se mi ista še nadalje ohrani.

Z odličnim spoštovanjem

Matija Pikel, restavrat pri „Ruer-ju“, Wolfova ul.

Podružnice
Spljet, Celovec
in Trst

Delniška glavica
3.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritar 9 9 ulica 2

sprejema vloge na knjižice in na te-
koči račun, ter je obrestuje po čistih 4 1/2%

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem

Podružnice
Spljet, Celovec
in Trst

Rezervni fond
A 300.000.